© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

Ніва

ТЫДНЁВІК БЕЛАРУСКАГА ГРАМАДСКА-КУЛЬТУРНАГА ТАВАРЫСТВА

№ 52 (1139) ГОД XXII БЕЛАСТОК 25 СНЕЖНЯ 1977 г. ЦАНА 60 гр.

Беластоцкія „Каласкі“ завезлі ў Гданьск багатае бярэмя звонкіх песень...

У БЕЛАРУСАЎ НАД БАЛТЫКАЙ

Гэта было надзвычайнае свята беларускай справы. Недзе непадалёк калыхалася ў штылі сівая Балтыка, на рэйдзе раз-пораз адзываліся гулкія сірэны караблёў, а тут, у цэнтры старажытнага Гданьска, побач з сярэднявечнай ратушай, ішла гаворка пра беларускую культурна-асветную дзейнасць на Узбярэжжы. І нагода да гэтага была не абы-якая: **гданьскі гурток Беларускага грамадска-культурнага таварыства 3 снежня 1977 года адзначаў 10-ю гадавіну сваёй дзейнасці.**

На ўрачыстасць прыбылі з самымі сардэчнымі пажаданнямі далейшых поспехаў у працы і жыцці беларусам-гданьчанам старшыня ГП БГКТ **М. Самоцік,** штатныя працаўнікі нашага таварыства і з бярэмем звонкіх песень ды цікавай п'есай беластоцкі гарадскі калектыў БГКТ „Каласкі“.

А адзначаць было што. Зерне, пасеянае заснавальнікамі гуртка **І. Мельнікавай, М. Сівіцкім, О. Сапешка, А. Красько, М. Галёнка, У. Паўлоўскім, Я. Баравіком, Я. Шэрыньскім** і іншымі, прынесла багаты плён. Як сцвердзіла старшыня гданьскага гуртка БГКТ **А. Красько** ў сваёй справаздачы на ўрачыстасці, гэтая каштоўная ініцыятыва трапіла на прыхільную глебу, бо ў Гданьску і яго ваколіцах жыве многа беларусаў, якія ахвотна ўступалі ў рады нашай арганізацыі. Ужо ў снежні 1967 г. у гуртку было 66 членаў, а ў сакавіку 1969 г. гданьская арганізацыя БГКТ складалася з 120 чалавек. Гэтая колькасць членаў утрымоўваецца і па сённяшні дзень. Да БГКТ належаць у асноўным маладыя людзі, што працуюць на Гданьскай суднабудаўнічай верфі, нафтаперапрацоўчым заводзе, у портах, на будоўлях, а таксама настаўнікі, студэнты. Дзякуючы выдатнай дапамозе мясцовых уладаў і асабіста **др Ф. Мацкевіча** ў 1970 г. гурток атрымаў для вядзення сваёй дзейнасці добрае памяшканне ў адной з рэстаўраваных славутых гданьскіх камяніц у самым цэнтры горада. Праца ж была і рознабаковая і цікавая: ад урачыстых пасяджэнняў ва ўласным клубе да папулярызацыі беларускай культуры ў Гданьску, Сопаце і Гдыні.

Урачыста адзначаліся дзяржаўныя святы і гадавіны ПНР, а таксама святы і гадавіны СССР і БССР: Ліпеньскае свята, 1 Мая, Ленінскія дні, гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай

Працяг на стар. 4

„А ДЗЕ Ж ТАЯ КРЫНІЧАНЬКА?..“

На выступленне харавых калектываў Беларускага грамадска-культурнага таварыства ў нядзелю 27 лістапада гэтага года я ішоў з трывогай у сэрцы. Але па ходу канцэрта мае боязі хоць і не зніклі цалкам, то ўсё ж адышлі на другі, далейшы план.

Нашы чатыры самадзейныя харавыя калектывы („Каласкі“ з Беластока, „Васілёчкі“ з Бельска, хор з керамічнай фабрыкі ў Ляўкове і хор з Гарадка) далі сапраўды заслугоўваючы на ўвагу канцэрт. Перш за ўсё здзівіў ён слухачоў рэпертуарным багаццем — са сцэны „Звёнзкоўца“ прагучэла сама меней паўсотні беларускіх, польскіх, рускіх і ўкраінскіх песень. Найбольш жа было беларускіх. І былі гэта творы ў самым разнастайным выкананні: адно- і двухгалосых хораў, квартэтаў, дуэтаў, сола. Прыемна было сцвердзіць, што мастацкія кіраўнікі калектываў даволі трапна раскрылі характар паасобных песень. Не толькі падкрэсліваўся ўласцівы беларускаму меласу лірызм, глыбокая пачуццёвасць (возьмем хоць бы „Я лясам сваім паведаў думы...“), але часам нават і грубаватасць („Баба Еўка, дзед Тамаш...“). Добра выйшла і з характэрнай для беларускай песні напеўнасцю, што, здаецца, адлюстроўвае мяккасць і раўнавагу нашага нацыянальнага характару, сціплую прыгажосць і спакой роднай прыроды.

І з выканаўчым майстэрствам таксама справа выглядала цалкам добра. Бо ці была гэта песня „Павей, павей, ветру...“ ў выкананні „Каласкоў“, ці дзявочая лірычная хору з Ляўкова, „Не шукай ты мяне...“ бельскіх „Васілёчкаў“ ці „Белая хусцінка“ хору з Гарадка — усе яны заварожвалі слухачоў. Акуналі залу ў той лірычны настрой, які выклікае толькі высокае спявачае майстэрства.

Ёсць у нас і добрыя дуэты. Даволі ўспомніць Любу і Алю Гаўрылюк з Беластока, Н. Цыванюк, Н. Пятэльскую з Гарадка і шэраг іншых з іх вельмі ўмела дапасаванымі галасамі, каб яшчэ і яшчэ ўсплылі трывала запомніўшыеся мелодыі ў іх выкананні. Нельга таксама наракаць і на салістаў. Ужо адно тое, што А. Ясюк з „Васілёчкаў“ мусіў паўтараць сваю „Баба Еўка, дзед Тамаш...“, вельмі карысна сведчыць і пра яго голас і пра жывую інтэрпрэтацыю. Удала выступілі салісткі М. Харкевіч і Я. Закшэўская з Ляўкова і ін-

Працяг на стар. 4

БЕЛАВЕЖСКІ НАЦЫЯНАЛЬНЫ ПАРК

30 ГАДОЎ ПРЫ НАРОДНАЙ УЛАДЗЕ

21 снежня г.г. — 30 гадавіна рэстытуцыі Белавежскага нацыянальнага парку. Роўна трыццаць гадоў таму назад увайшло ў жыццё распараджэнне Савета Міністраў № 469 ад 21.XI. 1947 г., якое санкцыяніравала створаны ў Белавежскай пушчы ахоўваемы з 1921 г. аб'ект з чарговымі назвамі — Лясніцтва..., потым Надлясніцтва „Запаведнік“ і „Нацыянальны парк у Белавежы“ (з 1932 г.). У гісторыі парку пачаўся новы этап, характэрны перш за ўсё інтэнсіўным усебаковым развіццём навуковых даследаванняў над яго флорай і фаўнай. Разгортваецца таксама турысцкі рух.

Першай працай, якая выконваецца ў БНП, было добраўпарадкаванне яго тэрыторыі — запаведніка прыроды і палацовага парку. На шчасце, II сусветная вайна не прынесла тут вельмі вялікай шкоды. Акупанты, аднак, спаліўшы палац, знішчылі шмат каштоўных музейных экспанатаў, аснашчэнне навуковых лабараторый і частку архіва.

У г.г. 1948-50 да тэрыторыі запаведніка прыроды далучаюць лугі над рэкамі Гвозьная і Нараўка, якія дагэтуль выкарыстоўваліся мясцовымі сялянамі. У 1953 годзе пачынаюцца працы над прыродазнаўчай інвентарызацыяй таго ж запаведніка. Працягваюцца яны 6 гадоў. У 1955 г. у БНП ствараецца Цэнтр гадоўлі рэдкай звярыны, які займаецца перш-наперш гадоўляй зубра. Ад 1957 г. пачынаецца сапраўдны перыяд гадоўлі зуброў на свабодзе. Першыя былі выпушчаны з-за агароджы ў г. 1952-56.

19.І.1957 г. міністр лясніцтва распараджэннем № 24 стварае навуковы савет БНП. Першае пасяджэнне савета (у справе турызму на тэрыторыі парку) адбываецца 24 мая таго ж года.

У 1960 г. у сувязі з гасцяваннем у парку ўдзельнікаў VII Кангрэса Міжнароднай уніі аховы прыроды і яе рэсурсаў змяняецца экспазіцыя Прыродазнаўчага музея БНП. У г. 1960-61 праводзіцца дэндралагічная інвентарызацыя палацовага парку. У 1964 г. на тэрыторыі гэтага парку аддаецца ў карыстанне (збудаваны на месцы згарэўшага на некалькі гадоў раней) новы Паляўнічы дом. Тут таксама ў г.г. 1964-70 будуецца на месцы руінаў царскага палаца комплекс будынкаў на турысцкія патрэбы. У адно з крылаў гэтага комплексу ў 1972 г. пераводзіцца прыродазнаўчы музей БНП.

На працягу гэтых 30 гадоў на тэры-

(Працяг на стар. 5)

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020

© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

ШТО НОВАГА?

БАЦЬКІ РАЗВОДЗЯЦЦА...

Паводле даных цэнтральнага статыстычнага бюро Нарвегіі, у краіне расце колькасць скасаваных шлюбаў і скарачаецца колькасць новых. У гэтай невялікай краіне, чыё насельніцтва крыху перавысіла чатыры мільёны, у мінулым годзе было скасавана 5 825 шлюбаў, на 250 больш, чым у 1975 годзе.

Прыкладна ў 20 працэнтаў разведзеных мужа і жонкі было трое і нават больш дзяцей, у 29 працэнтаў — двое і ў 30 працэнтаў — адно дзіця. У выніку каля дзевяці з палавінай тысяч дзяцей засталіся без аднаго з бацькоў.

Скарачаецца ў „краіне блакітных фіёрдаў“ і колькасць новых шлюбаў — большасць асоб „шлюбнага ўзросту“, гэта значыць мужчын і жанчын да 25 гадоў, халастыя.

Усё гэта вядзе да зніжэння нараджальнасці: нованароджаных у Нарвегіі ў 1976 годзе было каля пяцідзесяці чатырох тысяч, амаль на тры тысячы менш, чым у папярэднім годзе.

Прычыны гэтых сацыяльных з'яў трэба шукаць у росце дарагоўлі, празмерна высокіх пярвічных узносах за кватэру, у пастаянным павелічэнні кватплаты, і іншых, як іх тут называюць „абавязковых“ расходах.

ПАЛІЦЭЙСКІЯ ЗЛАДЗЕІ

Паводле даных ізраільскага міністэрства ўнутраных спраў, у 1976 годзе ў краіне адбылося каля 50 тысяч злачынстваў, у выніку чаго каля 200 мільёнаў ізраільскіх фунтаў сталі здабычай злачыннага свету. Мясцовы друк адкрыта прызнае, што існуе тэндэнцыя да далейшага росту злачыннасці: паліцыя ўсё часцей фіксуе выпадкі буйных аграбленняў, забойстваў, расшырэнне кантрабанднага гандлю наркотыкамі.

Паводле заявы міністра ўнутраных спраў Ізраіля І. Бурга, у краіне дзейнічаюць дзесяткі банд, якія часта аб'ядноўваюцца для правядзення буйных сумесных „аперацый“. Многія з іх наладзілі сувязі са злачынным светам заходніх краін. У Тэль-Авіве, гэтым галоўным цэнтры злачыннасці ў Ізраілі, банды, паводле прызнання газеты „Джэрузалем пост мэгэзін“, кантралююць ігральны бізнес, рэстараны, бары, рынкі, мясную прамысловасць, грузавыя перавозкі. Ізраільскі друк тлумачыць разгул злачыннасці ў краіне непаваротлівасцю паліцыі і карупцыяй, якая ўкаранілася ў яе радах.

ВЕЦЕР НА СЛУЖБЕ ЭНЕРГЕТЫКІ

Магчымасць атрымаць электрычнасць „з паветра“ здаецца вельмі прывабнай, але рэалізаваць яе не проста. Эксперты шведскага камітэта па даследаванню новых крыніц энергіі падлічылі: каб поўнасцю пакрыць патрэбнасць Швецыі ў электраэнергіі, спатрэбілася б 13 тысяч ветраэнергетычных установак — цэлы лес стометровых вежаў з прапелерамі дыяметрам 100 метраў. „Пасаджаны“ ў раёнах, дзе сярэдняя хуткасць ветру не менш як шэсць-сем метраў у секунду — у асноўным на ўзбярэжжы і раўнінах — гэты „лес“ забяспечыў бы выпрацоўку 120 мільярдаў кілават-гадзін электраэнергіі ў год. Цяпер Швецыя спажывае 85 мільярдаў.

Больш рэальнай альтэрнатывай гэтаму хутчэй тэарэтычнаму варыянту, што патрабуе вялікіх затрат, з'яўляецца, на думку спецыялістаў, будаўніцтва 3300 „паветраных млыноў“, якія будуць забяспечваць 32 мільярды кілават-гадзін электраэнергіі ў год. Гэты праект вызначаецца меншым коштам і менш пагражае навакольнаму асяроддзю.

Наша галерэя

Гордасць магілёўцаў — музей славутага пакарыцеля Арктыкі Шмідта. Дыярама музея.
Фота В. Казлова.

Беларусіяна

Нядаўна на кніжным рынку паявіліся дзве кніжкі Максіма Танка ў перакладзе на польскую мову: „Poezje wybrane“ ў Людовай спулдзельні выдавецкай і „Kartki z kalendarza“ ў выдавецтве „Кніга і веды“.

У літаратурным і навуковым двухтыднёвым аглядзе „Новыя кніжкі“ (№ 19 з 15.X.1977 г.) папулярны польскі пісьменнік Войцех Жукроўскі надзвычай цёплыя радкі прысвячае Максіму Танку і беларускаму народу. Варта тут прывесці некаторыя вытрымкі з гэтых цікавых выказванняў.

Максім Танк у нас вядомы, чытачы любяць яго вершы. Гэтую папулярнасць у польскіх чытачоў заваяваў ён не толькі дзякуючы добрым перакладчыкам, якія трапна падбіралі і выпесцілі тэксты, але ў першую чаргу дзякуючы самому сабе, цёплай танацыі, якая выклікае ў яго страфах, звароту да польскай тэматыкі, свабоднаму вандраванню па цэлых абшарах нашай літаратуры.

Цяжка даводзілася паэту, піша далей Жукроўскі, здабываць папулярнасць, лягчэй было знайсці чытачоў у пракуратуры, чым пад саламянымі стрэхамі. Сённяшняму чытачу цяжка гэта зразумець, гнеўныя радкі ён гатоў прызнаць рыторыкай, а яны сапраўды пісаліся цярпліва ў турэмнай камеры, бо там таксама паэт здабываў сваю адукацыю. Уводзіць у здзіўленне тое, што мы, палякі, якія толькі ўчора атрымалі незалежнасць, дабіліся ўласнай дзяржаўнасці і нягледзячы на тое, што на сабе адчулі, чым з'яўляецца вынарадаўленне ў прускай і царскай школе, самі энергічна ўзяліся за вынішчэнне такіх блізкіх нам моваў, як мовы беларуская і ўкраінская. Забастоўкі, пратэсты, упартая барацьба за ўласную школу з сялянскай мовай, як гэта пагардліва акрэслівала польская адміністрацыя, калі польская мова лічылася мовай панскай, шляхецкай і ўрадавай. Аднак як жа гэты народ быў прывязаны да сваёй песні, снаваў яе, ткаў, быццам ільнянае простае палатно, аздабляў працавітай вышыўкай. З цярплівай упартасцю выхоўваў ён уласную інтэлігенцыю, палітычных дзеячоў, праваднікоў і пісьменнікаў, здаралася, што барацьба за вызваленне спалучалася з літаратурнай творчасцю, вяла да канспірацыі, да партыі.

Тое, што знішчыла насілле, рэвізіі, дакучлівае нашэсце дамоў ноччу, арышты, прысуды, часам ратавала дружба, што нараджалася паміж пісьменнікамі, якія з'яўляліся адным пакаленнем, узрасталі побач сябе, дакучала ім тая ж самая галеча.

Нашы даўнія крэсы, Заходняя Беларусь, прысела над багнай, ліхія пясчаныя палеткі ледзь маглі пракарміць селяніна, які апранаўся ў лён, карміўся рыбай і зайчыкам, злоўленым у пятлю, ашчаджаў нафту і запалку калоў на чатыры часткі, бяда там аж пішчэла. Моладзь не мае аб гэтым паняцця, яна кожную аповесць аб даваенным перыядзе прымае за тапорную прапаганду, за самахвальства камуністаў, якія ахвотна сцвярджаюць, што ўсё добрае ад іх пачалося.

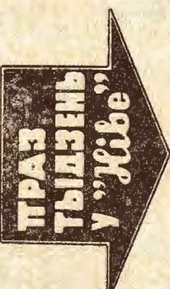
Таму варта, працягвае Жукроўскі,

ПРЫЯЦЕЛЬ З-ЗА МЯЖЫ

узяць у рукі ўспаміны, дзённік Максіма Танка „Лісткі з календара“ з уступам Фларыяна Няўважнага, тады многа спраў паясніцца і паможа нам зразумець вялікадушнасць беларусаў, іх сумленнасць. Прачытайма ўважліва словы Максіма Танка да польскіх калекцыянераў паэзіі, бо не толькі аб вершах тут мова. Трэба нам прызнаць уласную віну. Ведаю, што мы перад тым бунтуемся, аднак жа, калі дамагаемся, каб маладое пакаленне немцаў выраўнівала крыўды за сваіх дзядоў, тады і мы маем таксама свой рахунак, а беларусы з'яўляюцца нам асабліва блізкімі, на іх зямлі фарміравалася наша армія, там, пад Леніна, яна ўвайшла ў першы бой. Гэта беларускія сялянкі прытулялі стрыжаныя галовы польскіх салдат, благаслаўлялі па-мацярынску перад бітвай, гаворачы: не пазволь забіць сябе, сынку. А колькі ж нашых ваявала ў іх партызанскіх атрадах, ішло на фронт з Каўпаком!

Я надзвычай удзячны тым нямногім, сцвярджае на заканчэнне сваіх выказванняў Жукроўскі, якія ў тыя цяжкія гады ўгледзелі беларускую паэзію, перакладалі яе, прапанавалі польскаму чытачу. Паказвалі сувязь паміж словам і бунтам, паміж марамі і палітычнай дзейнасцю. Гэтыя тонкія ніці ўзаемнай пашаны, добразычлівасці, цікаўнасць да адменнай творчасці спрыялі дружбе, якая толькі сёння поўнасцю пладаносіць.

Віктар Швед

Дом без фундамента стаяць не будзе (нарада настаўнікаў беларускай мовы) ● Удалы (чытальніцкі конкурс) ● Літаратурная старонка ● Дробна драбніца... (народныя таленты) ● Аб свеце старавераў ● З жыцця Мілейчыцкай гміны ● Весткі з Нараўкі, Ляўкова, Гарадка, Белавежы, Дубіч Царкоўных, Шудзялава, Супраслі, Тымянкі, Слоі ● Калі сніцца вэлюм ● Каменданцкая гадзіна (новая аповесць) ● Каляндар „Нівы“ на 1978 год.

TELEWIZJA WARSZAWA

Piątek 30 XII — 6.30 RTV szk. śred. Mat. (34). 7.00 Biol. (11). 15.25 NURT — psych. 15.55 Program dnia. 16.00 Obiektyw. 16.20 Dziennik. 16.30 Zapraszamy na stadiony. 17.00 Dla dzieci: Ula i świat. 17.30 Poradnik zmotor. tur. 17.40 Serenada z 12-tego piętra — fab. film rum. 18.50 Wyst. Amb. Kuby w Polsce. 19.00 Dobranoc. 19.30 Dziennik. 20.30 Gwiazdy patrzą na nas — ser. ang. 21.30 Sygnały filmowe. 22.00 Sport. 22.30 Z ziemi polskiej — pr. oświat. 23.00 Dziennik.

Sobota 24 XII — 9.00 Teleferie. 12.00 Fantazja — radz. film muz. 14.05 Program dnia. 14.10 Bajki dla dzieci. 15.30 Król i złodziej — ang. film przyg. 16.45 Orawska zima — filmy folk. 17.15 Disneyland — ameryk. filmy anim. 18.15 Piórkiem i węglem. 18.40 Kolędy przy choince. 19.00 Wieczorynka. 19.30 Dziennik. 20.30 Teatr TV. A. Fredro „Trzy po trzy”. 22.20 Vera Cruz — western ameryk. 23.30 Kolędy przy choince.

Niedziela 25 XII — 8.55 Program dnia. 9.00 Mój przyjaciel delfin — ameryk. film przyg. 10.30 Antena. 10.50 Wielkie bitwy historii — Grunwald. 12.00 W Starym Kinie. Mała księżniczka — film ameryk. 13.35 Los. Dużego Lot. 13.45 Przeboje roku 1977. 14.10 STUDIO 2. — Właśnie leci kabarecik, a w nim. m.in. Wielobój gwiazd. 16.20 Tele-Echo. 17.30 Hibernatus — kom. wł.-franc. 19.00 Wieczorynka. 19.30 Dziennik. 20.30 Polskie drogi — odc. XI ser. 22.05 Godzina miłości — wid. lit.-muz. 22.15 Pastorałki. 22.35 Program rozrywkowy. 23.10 Kochany łobuz — film franc.-wł.

Poniedziałek 26 XII — 8.55 Program dnia. 9.00 Mustang — radz. film dla dzieci. 10.10 Koncert gwiazd Operowego Qui pro quo. 11.00 Disneyland — ameryk. filmy anim. 12.35 Tylko w niedzielę — wydanie spec. 12.40 Gwiazda i gwiazdki — Irena Santor. 13.05 Legendy aktorskie — Pola Negri. 13.25 Adolf Ciborowski opowiada. 13.35 Elza z afrykańskiego buszu — III odc. ser. ameryk. 14.25 Prawda i legendy — Jan Chryzostom Pasek. 15.00 Piotruś Pan — pr. poet. 15.20 Gustaw Holoubek — Mój pamiętnik. 15.25 Gejsza — melodr. ameryk. 17.15 Tadeusz Łomnicki — Mój pamiętnik. 17.20 Mężczyzna samotny — pr. pios. 17.50 Zaproszenie do teatru. 18.15 Ryszard Wojna: W projektorze wspomnień. 18.30 Kolędy wojenne — wid. muz. 19.00 Wieczorynka. 19.30 Dziennik. 20.35 Czterdziestolatek — odc. XVIII ser. 21.45 Teatr TV. M. Bałucki „Dom otwarty”. 23.20 O rozrywce mówi Olga Lipińska. 23.25 Kabaret Olgi Lipińskiej „Rury”.

Wtorek 27 XII — 9.00 Teleferie. 15.55 Program dnia. 16.00 Obiektyw. 16.20 Dziennik. 16.30 Studio Mł. 17.10 Kółko i krzyżyk. 17.25 Magazyn motor. 17.45 Interstudio. 18.15 W Starym Kinie. 18.50 Radzimy rolnikom. 19.00 Dobranoc. 19.30 Dziennik. 20.30 Droga przez mękę — odc. IX ser. 21.40 Świadkowie. 22.00 Piosenki z pracowni A. Strumiłły. 22.45 Krzesany — rep. 23.05 Dziennik.

Środa 28 XII — 12.45 Tech. Rol. Hod. zwierz. (35). 13.25 Mech. rol. (30). 15.25 NURT — naucz. pocz. 15.55 Program dnia. 16.00 Obiektyw. 16.20 Dziennik. 16.30 Klub Seniora. 17.00 Entliczek-słowniczek. 17.30 Los. Małego Lot. 17.45 Radar. 18.00 Z ziemi polskiej — pr. oświat. 19.00 Dobranoc. 19.30 Dziennik. 20.30 Rytm serca — fab. film. 21.35 X Y Z cz. I. 22.05 Dziennik. 22.20 X Y Z cz. II.

Czwartek 29 XII — 6.30 Tech. Rol. Hod. zwierz. (35). 7.00 Mech. rol. (30). 12.45 RTV szk. śred. Mat. (24). 13.25 Biol. (11). 15.55 Program dnia. 16.00 Obiektyw. 16.20 Dziennik. 16.30 Spoza gór i rzek. 17.00 Ekran z Bratkiem. 18.00 Reportaż wojsk. 18.20 Sonda. 18.50 Radzimy rolnikom. 19.00 Dobranoc. 19.30 Dziennik. 20.30 Kojak — ameryk. film sens. 21.25 Pegaz. 22.10 Muzyczny zachód — pr. rozr. 23.00 Dziennik. 23.15 Klub Fantastyki. Gwiazdy patrzą na nas.

ТЭЛЕВІЗІЯ МІНСК

Piątek 23 XII — 8.15 Spektakl. 9.20 Koncert. 17.45 Film fab. 19.45 Boks. 20.30 Konkurs piosenk.

Sobota 24 XII — 12.25 Film fab. 14.55 Film anim. 17.00 Koncert. 19.45 Panorama film. 21.25 Koncert.

Niedziela 25 XII — 11.30 Koncert. 12.15 Film fab. 13.30 Panorama międzynar. 14.15 Film anim. 15.00 Klub film. 17.20 Film fab.

КІНО

Białowieża Profesor zbrodni — węg. 26 XII. Odpowiedź zna tylko wiatr — RFN 27—28 XII. Strach nad miastem — fr. 29—30 XII.

Bielsk Podlaski Zbuntowani — bułg. 26 XII. Wojenny prezent — radz. 27—28 XII. Przepustka dla marynarza — USA 29—30 XII. Opowieść o komuniście — radz. 31 XII—1 I.

Czeremcha Smuga cienia — pol. 26 XII. Romans jakich wiele — wł. 27—28 XII. Adopcja — węg. 31 XII—1 I.

Czyże Trudny jest tylko pierwszy krok — 26 XII. Nieproszeni goście — radz. 28 XII—30 XII. Smuga cienia — pol. 31 XII—1 I.

Dubicze Cerkiewne Przedmałżeńskie podboje — czes. 26. Karino — pol. 28 XII—1 I.

Gródek Tak zaczyna się miłość — czes. 26 XII. Profesor zbrodni — węg. 31 XII—1 I.

Hajnówka Szczęki — USA 26 XII. Zdjęcie próbne — pol. 27—28 XII. Drzwi w drzwi — fr. 29—30 XII. Złotodajna rzeczka — radz. 31 XII—1 I.

Michałowo Trzęsienie ziemi — USA 26 XII. Blizna — pol. 27—28 XII. Koncert dla Outsidera — NRD 29—30 XII. Niedorajda — pol. 31 XII—1 I.

Milejczyce Kraksa — wł. 26 XII. Dziewczyna z Hanoi — wiet. 27—28 XII. Pani Bovary — to ja — pol. 29—30 XII. Sam na sam — pol. 31 XII—1 I.

Narew Nie ma róży bez ognia — pol. 26 XII. Wódz Prusów — radz. Colargol na Dzikim Zachodzie — pol. 28 XII—1 I.

Narewka Mgła — pol. 26 XII. Trudny jest tylko pierwszy krok — radz. Kurs — rum. 28 XII—1 I.

Nurzec Sam na sam — pol. 26 XII. Szczęśliwego Nowego Roku — fr. 27—28 XII. Syrenka i książę — bułg. 29—30 XII. Zerwana nić babiego lata — radz. 31 XII—1 I.

Orla Zaklęte rewiry — pol. 26 XII. Dziewczyna do dziecka — wł. Mgła — pol. 28 XII—1 I.

Rajsk Podróż Sindbada do złotej krainy — ang. 26 XII. Policjanci — USA. Trędowata — pol. 28 XII—1 I.

B.Z.Graf. Zam. nr 2850 B-4

© PDF: Kamunikat.org 2020

© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

З НАРОДНАЙ АБРАДНАСЦІ. ЛЯЧЭННЕ.

КАЎТУН

Згодна з медыцынскай тэрміналогіяй — гэта запушчанае на галаве месца, дзе ў склееных брудам валасах гнездзяцца вошы. Паралельна з гэтай існуе тэорыя, акрэсленая вераперакананнем і свядомасцю простых людзей. Гаворыць яна, што галоўнай прычынай паяўлення каўтуна з'яўляецца перапалох. Перапалох у перакананні людзей быў заўсёды прычынай розных хвароб, а ў тым ліку і гэтай. Бытаванне гэтай хваробы сцвярджае таксама выдадзены ў 1793 годзе „Лекаж для влосьцян". Праводзіцца там падзел каўтуна на тры віды: сухі, гнойны і крывавячы — гэта значыць, што калі яго зняць, пачне моцна цячы кроў. Аўтар адзначанага падручніка Людвік Пэжына абыякава толькі адносіцца да трэцяга віду каўтуна. Не лічыць яго ніякай хваробай, а пладом асабістага нядбайства і безупыннага драпання галавы. У выніку гэтага паяўляюцца на ёй струпы і пачынаюць звівацца валасы. Найлепшым лекам з'яўляюцца адпаведныя гатункі зёл, якія дапамагаюць каўтуну вывіцца. Потым з вялікай асцярожнасцю можна яго „зняць".

Згодна з багатай на гэтую тэму літаратурай, прычынай паяўлення каўтуна лічыліся таксама шматлікія хваробы, перад усім: рэўматызм, які спалучалі з каўтуном з увагі на характэрны боль, які мог перайсці на галаву і паскручваць валасы, жаночыя хваробы і хваробы псіхічныя, якія лічыліся своеасаблівым каўтуном чалавечай псіхікі. Калі мы ўжо пры прычынах паяўлення гэтай хваробы, дык неабходна трэба сказаць пра „Календаж" Дунячэўскага з 1758 года, а дакладна яго 15-ы пункт. Згодна з ім прычынай паяўлення каўтуна былі татары, якія пры сваіх крывавых наездах бралі людскія сэрцы і прашывалі іх вырванымі з галавы валасамі. Потым кідалі іх у студні, крыніцы, сажалкі ці рэчкі з мэтай нанясення заразы на тых, што схаваліся ў лясах. Адгэтуль і паявіўся каўтун.

Яшчэ па сённяшні дзень, што падтрымоўваюць зробленыя запісы, вераць людзі ў магчымасць паяўлення каўтуна. Лічаць яны, што мог ён быць сасланы на чалавека чалавекам з вядзьмарскімі схільнасцямі. І тут назіраецца ўплыў шкодніцкай магіі.

Каўтун, згодна з перакананнем, пачаткова скрываецца ў сярэдзіне чалавека і выклікае ў яго капрызнасць. Паяўляюцца розныя прыхамаці. І тут так, як цяжарнай жанчыне, так і хвораму на каўтун нельга ні ў чым адмаўляць. Найгоршы аднак той перыяд, калі каўтун знаходзіцца ў сярэдзіне чалавечага арганізма. Аблягчэнне наступае тады, калі ён выўецца і паявіцца на галаве ў выглядзе збітага жмухту валос. Знікаюць тады ўсе болі і недамаганні, а між іншым і параліч, які пераходзіць на валасы. Толькі трэба адчакаць, пакуль адрастуць валасы ад скуры і каўтун выразна выдзеліцца. Тады можна пачаць яго знімаць. Абсалютна нельга абразаць ножніцамі, бо можа зноў аб'явіцца параліч. Згодна з перакананнем, дапаможнай была ў гэтым свянцоная грамнічная свяча, якой, пры адначасовым адмаўлянні малітваў, абпальваўся каўтун. Выконвала гэта найчасцей знахарка або шаптуха. Што рабілася з гэтым знятым жмухтом валос? Найчасцей яго спальвалі ў печы, або кідалі ў труну пакойніка, што сімвалізавала перадаванне яму гэтай хваробы, якую ён забярэ з сабой ў магілу. Часта таксама зняты каўтун закопвалі пад кустом бэзу. Найбольш аднак людзі баяліся пераношвання каўтуна. Верылі яны, а нават вераць яшчэ па сённяшні дзень, у магчымасць пераказання яго другому чалавеку за пасрэдствам нейкіх рэчаў. Згодна з перакананнем, хапіла выцерці вывіўшы на галаве каўтун хусткай ці нейкай іншай рэччу і падкінуць яе на дарогу. Той, хто гэта падыме, забярэ на сябе каўтун. Быў гэта спосаб пазбывання хваробы коштам другіх.

Нягледзячы на шырокае яшчэ, згодна з перакананнем людзей, бытаванне гэтай хваробы, назіраецца паступовы яе заняпад. І часта гэтым тэрмінам вясковыя людзі акрэсліваюць сучасную прычоску, а дакладней начосванне валасоў або накладанне парыкоў.

Янка Леанчук, Міхась Шаховіч

Урачысты фінал конкурсу „Сярод сяброў"

Нашы сябры з Гродна (злева направа): заслужаны дзеяч мастацтва РСФСР Аляксандр Струнін, інжынеры Вадзім Сарокін, Неаніла Далабеева (лаўрэаты конкурсу) і намеснік галоўнага рэдактара „Гродзенскай праўды" Язэп Багіна.

Урачыстым акцэнтам закончыўся конкурс „Сярод сяброў", які быў аб'яўлены рэдакцыямі „Гродзенскай праўды", „Газеты вспулчэснай" і „Нівы" ў сувязі са святкаваннем 60-годдзя Вялікага Кастрычніка. 8 снежня г.г. у беластоцкім „Дому друку" адбылася сяброўская сустрэча лаўрэатаў трох рэдакцый. (У той жа дзень падобная сустрэча адбылася і ў г. Гродна).

Былі ўзнагароды, словы падзякі і хвалюючыя думкі. Мы яшчэ раз пераканаліся, што наш супольны конкурс сыграў вялікую пазнавальную і выхаваўчую ролю. Цікавымі аказаліся і самі лаўрэаты. Проста бліскучым было выступленне вучаніцы бельскага белліцэя Гражыны Каляты. А расказвала яна не толькі аб тым, як праходзіў конкурс у яе ліцэі, але і выказала цікавыя думкі адносна яго зместу.

Конкурс „Сярод сяброў" выклікаў вялікае зацікаўленне не толькі ў бельскім белліцэі, карыстаўся ён таксама не меншай папулярнасцю на ўсёй Беласточчыне, а таксама ў Сувальскім і Ломжынскім ваяводствах. Такую ж ацэнку конкурсу далі і нашы сябры з Гродна. Думкі ўсіх сходзіліся ў адным месцы: конкурс дружбы трэба надалей нам працягваць.

Дык да новых сустрэч, сябры!

Літаратурны палетак

ПАЭЗІЯ ВЕЛЬМІ БЛІЗКАЯ

На аўтарскую сустрэчу ў памяшканні БГКТ у Варшаве прыехалі два верныя сябры, два паэты з Беласточчыны — Янка Леанчук і Міхась Шаховіч.

Журналіст „Нівы" М. Шаховіч — добра тут усім вядомы, пяць гадоў вучыўся на кафедры беларускай філалогіі Варшаўскага універсітэта, тады калі Я. Леанчук упершыню пераступіў парог клуба БГКТ на Сенатарскай. Таму і патрэбна тут было бліжэйшае знаёмства.

Янка Леанчук нарадзіўся ў 1950 годзе ў вёсцы Лубнікі, што пад Заблудавам на Беласточчыне, у сялянскай сям'і. Закончыў польскую філалогію ў Варшаўскім універсітэце і з'яўляецца навуковым супрацоўнікам аддзялення польскай філалогіі філіяла Варшаўскага універсітэта ў Беластоку. У 1970 годзе пачаў пісаць вершы на польскай мове. Піша даволі многа і цікава, друкуецца ў беластоцкіх і цэнтральных літаратурных часопісах. З'яўляецца членам літаратурнага клуба ў Беластоку і цесна супрацоўнічае з беларускім літаратурна-мастацкім аб'яднаннем „Белавежа". Вынік гэтага супрацоўніцтва — дэбют на кастрычніцкай літстаронцы. Я. Леанчук выступіў у „Ніве" з цікавымі крытычнымі артыкуламі. Варта таксама прыгадаць, што Я. Леанчук супольна з М. Шаховічам займаецца вывучэннем багатага беларускага фальклору Беласточчыны.

Янка Леанчук на сустрэчы ў Варшаве шырока прадставіў свае паэтычныя здабыткі з падрыхтаваных да друку зборнікаў: „Żaln k" (неўзабаве паявіцца ў Выдавецтве „Pojezierze" ў Ольштыне), „Obrazki prowincjonalne" і „Duszna noc".

Рэфлексійныя замалёўкі Я. Леанчука, змешчаныя на літстаронцы „Белавежа", прачытала на сустрэчы паэтэса Н. Артымовіч.

Паэтычныя вобразы Я. Леанчука гэта, як сам ён сказаў, не фатаграфіі. У гэтых вобразах выступаюць не далікатныя мастацкія штрыхі, а шматпластавасць, вялікае згушчэнне фарбаў. Паэзіі Леанчука ўласцівы Норвідаўская кандэнсацыя і ўскладненасць думкі, багацце арыгінальнай сімволікі, метафарыкі. Рэальнасць зліваецца тут з нерэальнасцю ў дасканалую суцэльнасць і нягледзячы на тое, што паэт паслугоўваецца багатай сімволікай, перадае ён аўтэнтычнасць сваіх роздумаў, перажыванняў. Карэнні паэзіі Леанчука глыбока засяроджаны ў грунце родных Лубнікаў, у вобразах працавітых бацькоў, сялян. Багацце мовы, дасканаласць формы, незвычайная меладычнасць, многагалоссе думак родзяць у слухача і чытача глыбокія роздумы, вялікія эстэтычныя перажыванні, якія не патухаюць, а ўваходзяць глыбока ў душу чалавека.

Аднак жа вуха слухача, як сцвярджалі дыскутанты, не вылаўлівае ўсяго багацця аграмаднай кандэнсацыі думак паэта. Таму трэба быць не толькі слухачом, але і чытачом, каб поўнасцю заглыбіцца ў складаную матэрыю Леанчуковага мастацтва. У „Душнай ночы", сцвярджалі дыскутанты, чалавек сапраўды задыхаецца ад напльіву думак, якія аўтар пусціў самапасам, перамешваючы рэальнасць з узнёслай фантазіяй. Варта таксама падкрэсліць той факт, што ў Леанчука выступае сужыццё беларускай і польскай моваў у адным творы:

...Żar ucieka serce łamie
w snu zostajesz pustej ramie
cięty krzyżem od ucieczki
a po niebie płaczą płaczki
hrosz wieliki zahoryusie
nuocz została za stodołoj
swiatyj czas u zwiezdach moj Hospod
iszcze słonce za pleczami...

(„Душная ноч")

Віктар Швед

Янка Леанчук. Фота М. Шаховіча

ХРОНІКА

■ 17 лістапада лектары ГП БГКТ выступілі з дакладамі на тэму: „Кастрычніцкая рэвалюцыя і нацыянальнае пытанне". Вінцук Склубоўскі выступаў у Паўночным Востраве (гміна Шудзялава), Юрка Геніюш у Паўднёвым Востраве, Міхась Шаховіч у Гуранах і Надзя Панасюк у Новым Востраве Шудзялаўскай гміны.

■ 26 лістапада гарадскі гурток БГКТ у Беластоку арганізаваў традыцыйную танцавальную вечарыну „Андрэйкі".

■ 29 лістапада нашы літаратары Сакрат Яновіч і Васіль Петручук правялі аўтарскую сустрэчу ў Васількове.

■ 30 лістапада журналіст „Нівы" М. Шаховіч выступіў у памяшканні варшаўскага гуртка БГКТ з дакладам „Мастацкая літаратура на старонках „Нівы". (мх)

■ 1 снежня публіцыст „Нівы" Мікалай Гайдук выступіў у Падляшска-мазурскай часці Войск аховы пагранічча. Расказаў ён аб дзейнасці БГКТ і рэдакцыі.

ДЛЯ ВАС, ШКОЛЬНІКІ!

Як штогод, для моладзі ўсіх школаў, у якіх вядзецца навучанне беларускай мовы, кураторыя асветы і выхавання ў Беластоку, Галоўнае праўленне БГКТ, рэдакцыя „Нівы" і дырэкцыі зборных гмінных школаў арганізоўваюць конкурс **„Беларуская песня-78"**.

Конкурс ставіць сваёй мэтай стварэнне больш шырокіх магчымасцей развіцця і паглыблення індывідуальных зацікаўленняў вучняў, пашырэнне сярод іх зацікаўлення мастацтвам, азнаямленне школьнай моладзі з самастойнай працай над песняй і з публічнымі выступленнямі, абуджэнне зацікаўлення народнай песняй Беласточчыны.

У конкурсе можа прымаць удзел школьная моладзь ва ўзросце ад 5 класа ўключна, а таксама вучні сярэдніх школ. Ён разлічаны на салістаў і невялікія вакальныя групы.

Конкурс будзе праходзіць на трох этапах: школьныя эліміналцыі да 31 сакавіка 1978 г., гмінныя — да 20 красавіка, а фінальныя адбудуцца ў месяцы маі.

У гмінных эліміналцыях прымаюць удзел пераможцы школьных аглядаў, а найлепшыя спевакі з гмінных эліміналцый паедуць на фінальны агляд. Калі па якіх-небудзь прычынах не будуць праведзены гмінныя эліміналцыі, пераможцы са школьных аглядаў будуць накіраваны на фінальны агляд.

Кожны ўдзельнік конкурсу абавязаны падрыхтаваць два творы па ўласнаму выбару. Журы не будзе ацэньваць тых песень, з якімі ўдзельнік выступаў ужо ў папярэднім конкурсе „Беларуская песня".

Пры ацэнцы журы будзе браць пад увагу: рэпертуар, інтэрпрэтацыю твораў, галасавыя магчымасці і выканаўчае майстэрства.

Гмінныя эліміналцыі правядуць гмінныя зборныя школы ўласным коштам, а рэчавыя ўзнагароды на **фінальныя** эліміналцыі падрыхтуюць арганізатары конкурсу: **для салістаў I узнагарода вартасцю 300 зл., дзве II узнагароды па 200 зл. і дзве III узнагароды па 150 зл.; для вакальных груп I узнагарода вартасцю 500 зл. і II узнагарода вартасцю 400 зл. Будзе спецыяльная ўзнагарода „Зоркі" і 10 дадатковых узнагарод пацяшэння вартасцю па 100 зл. кожная.** Журы можа падзяліць гэтыя ўзнагароды інакш, але без змяншэння іх агульнай вартасці.

Гмінныя школы вышлюць спіскі ўдзельнікаў фінальных эліміналцый у кураторыю асветы і выхавання не пазней 30 красавіка 1978 г.

Падрыхтоўваць конкурс у школах будуць настаўнікі беларускай мовы і музычнага выхавання.

Юным спевакам жадаем удалых выступленняў!

© PDF: Kamunikat.org 2020
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

(Працяг са стар. 1)

У БЕЛАРУСАЎ НАД БАЛТЫКАЙ

рэвалюцыі, Дзень Перамогі, Дні Войска Польскага і Савецкай Арміі, 500-годдзе з дня нараджэння М. Каперніка, 90-ыя гадавіны са дня нараджэння Я. Купалы і Я. Коласа, 50-годдзе „Грамады" і многа іншых. У гэтых урачыстасцях часта прымалі ўдзел прадстаўнікі мясцовых улад, консул СССР у Гданьску **І. Дыдуля** і іншыя госці. Пры клубе паўсталі і разгарнулі дзейнасць вакальная група, танцавальны калектыў „Маланка", драматычны гурток, якія выступалі не толькі на ўласнай сцэне, але і ў іншых арганізацыях. Самыя актыўныя гданьскія самадзейнікі гэта: **З. Сахарчук, Г. Варшыцкая, О. Зданоўская, У. Паўлоўскі, І. Мельнікава, Я. Гарустовіч, Т. Літвінюк, А. Красько** і шэраг іншых. Сістэматычна наладжваліся фотавыстаўкі з жыцця ПНР, СССР, БССР, а цяпер у клубе красуецца багаты фотамантаж пра 10-гадовую гісторыю гуртка. На вечарах паэзіі наведвальнікі клуба знаёміліся з самымі выдатнымі здабыткамі беларускай літаратуры.

Гасцінны гданьскі клуб БГКТ часта наведвалі і сустракаліся ў ім са сваімі чытачамі нашы пісьменнікі. Вучоныя з БССР **А. Сарэўскі** і **А. Мальдзіс** расказвалі аб дасягненнях навукі і культуры ў Савецкай Беларусі, а навуковы працаўнік Інстытута славяназнаўства ПАН **Н. Заброцкая** выступала з дакладамі аб беларускім фальклоры Гайнаўшчыны. У асяроддзі гданьскіх беларусаў значнай папулярнасцю карыстаюцца наш тыднёвік „Ніва", беларускія календары і іншыя выданні ГП БГКТ.

Члены гданьскага гуртка БГКТ не раз давалі ўзор грамадскага заангажавання. У клубе з цікавымі дакладамі на тэмы светапогляду выступаў **Э. Шафаловіч,** а ўсе разам члены гуртка актыўна ўдзельнічалі ў грамадскіх пачынах: садзілі лес на аблогах каля Сабяшэва, будавалі дарогу ў заапарк у Аліве, удзельнічалі ва ўпарадкаванні гданьскіх вуліц і г.д. Гэтая дзейнасць была высока ацэнена гарадскімі ўладамі, і гурток атрымаў спецыяльную падзяку ад прэзідэнта горада Гданьска.

Вельмі плённа развівалася і развіваецца супрацоўніцтва гуртка БГКТ з гданьскім гуртком Украінскага грамадска-культурнага таварыства, а таксама з іншымі арганізацыямі.

Віншуючы членаў гданьскага гуртка БГКТ з дзесяцігоддзем дзейнасці іх арганізацыі, старшыня ГП БГКТ **М. Самоцік** падкрэсліў ахвярнасць і старанлівасць гданьчан на ніве развіцця і папулярызацыі беларускай культурнай дзейнасці, а самым актыўным дзеячам гуртка **А. Красько, І. Мельнікавай, М. Нядзведзю** і іншым уручыў узнагароды і дыпломы.

З багатым канцэртам выступілі „Каласкі". Гданьчане прынялі іх з вялікім апладысментамі, некаторыя песні беластоцкім спевакам даводзілася паўтараць. Таксама цёпла былі прыняты пастаноўкі: беластоцкім драмгуртком „Маралі Наталлі Зотавай" І. Энвальд і гданьскімі самадзейнікамі „Люцынкі-інжынерыхі" С. Яновіча. Потым была вечарынка з польскімі песнямі і танцамі. І доўга за поўнач ліліся па гданьскаму Доўгаму Таргу беларускія мелодыі, а ўторыў ім курант з суседняй старажытнай ратушовай вежы.

Мікалай Гайдук
Фота аўтара

Праўленне ГС у Нарве забяспечыла сваіх кліентаў „Крынкай" на цэлы 1978 год. Пад пагрозай выгавару, дастаўшчыкі ГС у снежні 1977 года даставілі ў свае крамы ў Белках, Агародніках і Іванках такую колькасць гэтай вады, што хопіць яе да касьбы. А тым часам неабходных тавараў няма.

М. Лук'янюк

(Працяг са стар. 1)

„А ДЗЕ Ж ТАЯ КРЫНІЧАНЬКА?..."

Наогул жа з'яўленне ў нашай бэгэкатоўскай сямейцы ляўкоўскага хору ўсіх нас вельмі ўзрадавала, бо, па-першае, гэта ж прыбытак у хаце ды яшчэ які — у хоры 18 асоб! Па-другое, ляўкоўскія спевакі паказалі добры ўзровень выканання і абяцаюць стаць яшчэ лепшымі. Не меншую радасць даставілі і адрадзіўшыеся бельскія „Васілёчкі". На сцэне зноў 20-асабовы калектыў, а яго ядро, як дагэтуль, складаюць даравітыя спевакі і цудоўныя людзі: Антыпюк, Навакоўская, Раеўская і іншыя. Вакол іх гуртуецца шэраг маладых галасоў і гэта знак несмяротнасці нашых сінявокіх і звонкіх „Васілёчкаў". Выразна разрастаюцца і беластоцкія „Каласкі". Прыбываюць у іх свежыя людзі, павышаецца ўзровень.

Але нельга закрываць вочы і на недахопы нашай спявачай самадзейнасці. Першы і галоўны з іх — гэта нястача мужчынскіх галасоў. За выключэннем „Васілёчкаў", дзе аж дзевяць мужчын, у іншых калектывах іх або зусім няма (Гарадок, Ляўкова), або ёсць толькі „на лякарства", як у „Каласках". Праўда, у гэтых апошніх іх два: цудоўны хлапечы Андрэйкі і здаравенны мужчынскі Міколы, але гэта яшчэ не тое, што патрэбна, і што можна было б мець у Беластоку. Мастацкія кіраўнікі нашых калектываў павінны ўрэшце-рэшт неяк перамагчы сваю варожасць да руху на сцэне. Нельга ж жывых людзей выставіць у рад, бы статуі, без руху і жэсту. А дзе ж ігра, выраз, сцэнічнасць? І што ні кажы, але касцюмчыкі на нашых харыстах бедныя-бяднюсенькія! Убор артыстаў — гэта таксама мастацтва! Ну і справа рэгіянальных песень, г.зн. беларускіх народных песень Беласточчыны. Апрача славутай „Рэчанькі" ды яшчэ некалькіх іншых мы іх амаль зусім не пачулі на канцэрце. А чаму? Яны ж, на добры лад, павінны складаць аснову рэпертуару нашых хароў! Сябры кіраўнікі калектываў, гэтую просьбу-мальбу кірую ў ваш адрас: адважцеся, працягніце руку і загарніце поўнымі прыгаршчамі нашы родныя песні Беласточчыны! Няхай жа і яны заззяюць сваёй непаўторнай красою побач з іншымі творамі...

Заўважаліся і меншыя недахопы ў канцэрце. У рэпертуары хароў паўтаралася адна і тая ж песня „Белая хусцінка", канцэрт пачаўся з 10-мінутным спазненнем, не было надрукаванай праграмы канцэрта і інш. Усе гэтыя і вялікія і маленькія хібы трэба мець на ўвазе, рыхтуючы наступныя падобныя канцэрты.

А канцэрты мастацкай самадзейнасці БГКТ патрэбны ў Беластоку, ды як мага часцей, бо гэты — з удзелам звыш 60 спевакоў — быў і пажаданым і ўдалым.

Мікалай Гайдук
Фота **В. Рудчыка**

Хор з Гарадка.

Хор з Ляўкова.

ГУТАРКА ДЗЯДЗЬКІ МАКСІМА

РАХУНАК СУМЛЕННЯ

У час доўгіх снежаньскіх вечароў, калі вочы забаляць ад узірання ў мігатлівы экран тэлевізара, калі ўжо абрыдне шлёпаць картамі аб стол, тады кладуся я ля цёплай печкі і падводжу свой прыватны рахунак сумлення. Найперш думаю пра тое, як я сам пражыў гэты год? Здаецца мне, што прайшоў ён у мяне без крыўды другіх. Ні ў каго я нічога не ўкраў, з нікім без прычыны не пасварыўся і ў нікога не патрабаваў чужога дабра. Значыць, сумленне ў мяне чыстае.

І тады я ўспомніў, як не так даўно прадаваў на скупцы адну сваю красулю. Была яна зусім нізкамалочная і на зіму трымаць яе не аплочвалася, бо толькі корм з'ядала. Дык завёў я гэтую красулю на скупачны пункт і чакаю класіфікатара. А ён, халера, вопытны. Адразу спахапіўся, што я даў сваёй красулі падвойную дозу бульбы, буракоў і бручкі з дабаўкай сечкі з аўсом, а ўсё гэта разам яшчэ шчодра падсыпаў соллю. Ад смагі мая кароўка вядры тры вады запар выпіла. Ад усяго гэтага бакі ў яе папаўнелі і папрыгажэла яна, аж шкада было яе прадаваць.

Гляджу на класіфікатара, а ён, шэльма, выводзіць на боку маёй каровы вялікі нуль, значыць: перакормленая, забірай яе назад дахаты і годзе. Плюнуў я са злосці і пайшоў у гасподу. Гляджу, тут жа і класіфікатар півам горла паласкае. Думаю: спрабую. Клюнуў. Мая красуля нейкім цудам ператварылася ў першакласную жывіну. Я спакойна вярнуўся дамоў.

Толькі чаму гэтая гісторыя прыпомнілася мне якраз цяпер, калі я рашыў правесці прыватны рэманент прыватнага сумлення? І чаму яшчэ якраз зараз лезе мне на памяць гэтая справа з коксам і вугалем?.. Дарэчы, гэта не толькі мая справа, бо ў яе ўцягнуў мяне адзін мой знаёмы, які займаецца агародніцтвам. Пад свята памершых рыхтаваў ён беласнежныя хрызантэмы. Іх найперш вырошчваюць у полі, а пад восень, калі пачынаюцца першыя замаразкі пераносяць у цяпліцу, дзе хрызантэмы прыгожа расцвітаюць, а за кожны корч — вядома, жывы капітал. Толькі трэба, каб у цяпліцы было цёпла.

— Ты свіней здаваў? — пытае той знаёмы агароднік.

— Здаваў, — гавару яму.

— А букатаў?

— Таксама.

— То табе вугаль і кокс прыслугоўвае. Браў?

— Крыху ўзяў, але нямнога, бо ў мяне яшчэ з мінулага года запас астаўся, у парнік хопіць, а ў сваёй хаце я стараюся паліць дрэвам, бо не так смярдзіць.

— Значыць, кокс табе непатрэбны?! — сцвердзіў агароднік і тут жа запрапанаваў мне адступнога па сто злотых за тону. Чаму ж было не згадзіцца? Толькі канчаткова зарабіў я на гэтай справе, як славуты Заблоцкі на мыле. Аказалася, што не так лёгка выдзерці ад ГС-у свой прыдзел вугалю і коксу. Усё гэта асабіста вырашае наш начальнік, а да яго дабіўся я толькі на трэці дзень. А пасля яшчэ на базе, дзе гэты вугаль прадаюць, загадалі мне браць нейкі попел. І зноў... давялося гаварыць да рукі...

Ляжу я вось на тапчане, грэю плечы і чамусьці разам з гэтым вугалем прыпамінаецца мне яшчэ „аранжада", якой мы разам з агароднікам запівалі барыш. „Аранжада" як „аранжада", звычайная, крыху засаладжаная вада ў вядомай бутэльцы, адна трэцяя частка літра... Толькі этыкетка — вось цікавасць! Карычневы, крыху размазаны штамп апавяшчае, што звычайная „аранжада" нейкім цудам ператварылася ў „аранжаду" „экстра-выбаровую", а за „экстра" трэба плаціць падвойна.

І яшчэ адна гісторыя мучыць маё сумленне. Недзе ў пачатку вясны зайшоў да мяне аграном. Цікавіўся маёй гаспадаркай, распытваў, што і як... Мая Палашка пачаставала нас яешняй, а я... вядома... І тады ён пытае, ці патрэбны мне будаўнічыя матэрыялы?

— Якія? — цікаўлюся.

— Цэгла, цэмент, жалеза.

— Не, — гавару яму па шчырасці. — У гэтым годзе не планую я ў сябе ніякай пабудовы.

— А вы не спяшайцеся, падумайце яшчэ, — нагаварвае мяне аграном. — У гміне будуць прыдзяляць гэтыя матэрыялы. Усім не хопіць. А вашу заяўку я асабіста занясу начальніку.

— Калі мне не трэба ні цэглы, ні жалеза, адно толькі цэменту мяшкоў пяць узяў бы.

— Я вам памагу. Вы возьмеце сабе гэтых пяць мяшкоў цэменту... Толькі ваша заяўка патрэбна...

Што ж мне было рабіць? Супроць прадстаўніка ўлады выступаць, ці як?

А цяпер ляжу і гадаю: добра зрабіў я ці дрэнна? І ці сапраўды з чыстым сумленнем сустракаю я новы год?

А вы што на гэта, сябры мае даражэнькія? Ваш

Максім Нурэцкі

Беларуская літаратура

Аляксандар Баршчэўскі

Нашаніўская пара

ЗМІТРОК БЯДУЛЯ — ЧАСТКА XI

Постаці жанчын. З драматычнай жаночай постаццю маем дачыненне ў апавяданні „На каляды к сыну". Яго гераіня — вясковая жанчына Тэкля сваім жыццём, характарам думак, клопатамі нагадвае тысячы і сотні тысяч іншых беларускіх тагачасных жанчын. Аднак у творы ёсць нешта такое, што адрознівае лёс Тэклі ад іншых вясковых жанчын. Гэтай адменнасцю з'яўляецца жыццё яе сына. Яго лёс у нічым не нагадвае побыту тысяч тагачасных дзяцей. Сыну Тэклі Цыпруку пашанцавала. Мясцовы пан узяў яго ў сваю сям'ю, выхаваў, даў адукацыю, і Цыпрук стаў вядомым адвакатам у горадзе. „Панскае" жыццё Цыпрука з'яўляецца прадметам гонару Тэклі.

Вядома, што маці заўсёды глядзіць на сваіх дзяцей вачыма кахаючага сэрца, але дзеці не заўсёды тым самым спосабам глядзяць на маці. Якраз гэта праблема і з'яўляецца галоўным стрыжанём апавядання. Пісьменнік шырока характарызуе Тэклю, не шкадуючы вобразу гэтай жанчыны цёплых адценняў. У гэтай характарыстыцы пераплятаецца сентыменталізм з рэалізмам. Свайму цяжкаму жыццю, сваёй адзінокасці, сваёй старасці гераіня апавядання супрацьстаўляе фактар грамадскай вагі — уяўленне аб багацці, вучонасці і дабраце сына. З вялікай надзеяй і каханнем накіроўваецца яна ў горад да сына з наіўным перакананнем, што Цыпрук адносіцца да яе з такімі самымі, як яна да яго, пачуццямі.

Кульмінацыя твора супадае з яго заканчэннем. Тэкля не без цяжкасцей трапляе ў дом свайго багатага сына. Аднак прыём аказаўся зусім іншы ад таго, які сабе ўяўляла маці. Сын, баючыся сапсаваць сабе рэпутацыю, выракаецца маці і загадвае выгнаць яе на двор:

„Ён раптам пачырванеў, паглядзеў на слуг і хрыпла крыкнуў:

— Чаму вы пускаеце ў пакой розных жабрачак шалёных?!

— Ідзі! Ідзі! — звярнуўся ён да яе глуха, адрывіста, — ідзі, старушка! Я цябе... не знаю".

Аднак скрушэла сынава сэрца. Калі ўжо Тэкля апынулася на вуліцы, яе дагнаў слуга Цыпрука і ўваткнуў жанчыне ў памярцвеўшую руку некалькі трохрублёвак. Мабыць, сыты буржуа супакоіў такім чынам сваё сумленне: не пакінуў маці на вуліцы без граша.

Цыпрук выступае тут як сімвал рэнегацтва, як чалавек, які выракся вёскі і бацькоў.

© PDF: Kamunikat.org 2020
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

МАЙСТАР НА ЎСЕ РУКІ!

Ян Рэмус

Хата і гаспадарчыя будынкі Яна Рэмуса на самым канцы Забалоцкай вуліцы ў Мілейчыцах. Тут яго зямля, якую старанна апрацоўвае, тут яго майстэрня, у якой выконвае шматлікія работы, звязаныя з рамесніцтвам. Мясцовыя сяляне, а таксама жыхары суседніх вёсак звяртаюцца часта да яго з просьбай, каб выканаў тую ці іншую паслугу. Калі мы яго наведалі, якраз закончыў вастрэнне, расстаўлянне і падрэзванне зубоў у піле для Мікалая Вераб'я з вёскі Рагачы. Рамантуе ён таксама швейныя машыны, веласіпеды, гадзіннікі-будзільнікі і іншыя.

У мінулым быў ён вядомым фатографам-аматарам. Фатаграфіяй пачаў ён займацца ў 1937 годзе. Шмат часу займаўся ён таксама бандаркай. Але апрача таго рабіў і сталярку і цяслярку. Зрэшты, да ўсяго ён здольны. Не так даўно ў сваёй хаце зрабіў ён кафляную печку-сцяноўку, да якой падключыў пліту фабрычнай прадукцыі, у якой можна паліць і дровамі і вуглем, варыць сабе есці і адначасова агравацъ хату пры дапамозе гэтай сцяноўкі.

Нягледзячы на тое, што Ян Рэмус закончыў толькі тры класы пачатковай школы, добра разбіраецца ў сельскагаспадарчай, бытавой і іншай малой тэхніцы. Вось менавіта таму ў мясцовым электрычным млыне быў ён 8 год механікам-электрыкам, а ў кафлярні больш як 7 год працаваў таксама на пасадзе механіка. І як на адным, так і на другім месцы мадэрнізаваў шмат прац. 4 гады зноў ездзіў ён з кінапераcоўкай як аператар. Любіць ён тэхнічныя работы і добра ў іх разбіраецца, зусім не горш ад тэхнікаў.

Некалькі год таму назад Ян Рэмус купіў старую грэмплярню, адрамантаваў яе, падрыхтаваў асобнае памяшканне і адкрыў пункт часання воўны, у якім працуе яго жонка. Яну Рэмусу ўжо 70 год. Але адчувае ён сябе даволі добра, шмат працуе на гаспадарцы і пры паслугах як майстар на ўсе рукі.

Тэкст і фота М. Хмялеўскага

(Працяг са стар. 1)

торыі парку праведзена сотні навуковых даследаванняў, вынікі якіх апубліканы ў шматлікіх навуковых часопісах краёвых і замежных. Адкрыты тут дзесяткі новых або вельмі рэдкіх відаў флоры і фауны. Апрача 3 пастаянна сноўчых у Белавежы навуковых цэнтраў, даследаванні вядзе ў БНП звыш 10 навуковых устаноў з цэлай Польшчы. БНП — гэта таксама месца, дзе адбываліся і адбываюцца ў далейшым шматлікія навуковыя канферэнцыі, сімпозіумы, кангрэсы. БНП — гэта, нарэшце, месца, якое штогод наведвае звыш 100 тысяч турыстаў і экскурсантаў, у тым ліку звыш 5 тысяч з заграніцы. Сярод важнейшых гасцей парку варта хаця б назваць князя Бернарда з Галандыі, князя Філіпа з Вялікабрытаніі ці генеральнага сакратара ААН — К. Вальдгайма.

30 гадоў пры народнай уладзе

БНП мае сваю бібліятэку, у якой зараз каля 3 тыс. пазіцый у частцы кніжак і каля 700 у частцы часопісаў. У парку таксама рыхтуецца бібліяграфія публікацый аб Белавежскай пушчы і вядзецца летапіс.

Цесна супрацоўнічае парк з рознымі ўстановамі. Дзейсна дапамагае ў навучанні новых і перападрыхтоўцы старых экскурсаводаў ПТТК. Утрымлівае адміністрацыйныя і навуковыя зносіны з Дзяржаўнай запаведна-паляўнічай гаспадаркай „Белавежская пушча" ў Беларускай ССР.

У гэтым годзе, напярэдадні 30 гадавіны рэстытуцыі, Белавежскі нацыянальны парк упісаны ў спісак сусветнай сеткі запаведнікаў біясферы ЮНЕСКО, чым пацверджана яго ўнікальнасць у міжнародным маштабе.
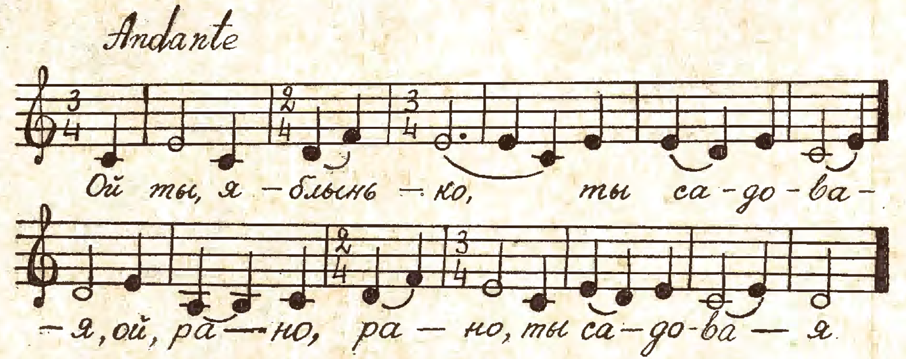
Пётр Байко
Фота Чэслава Аколава

Будзе асфальтавая дарога

Многа разоў на старонкі „Нівы" траплялa справа дрэннай дарогі з Навасадаў у Нараўку. Вядзе яна праз Белавежскую пушчу. Ездзяць сюдою многа турыстаў і жыхароў Гайнаўкі, якія любяць адпачываць над ракою Нараўкай у курортным цэнтры. Цяпер гэтая дарога змянілася, асабліва на адрэзку Навасады — Хрызанаў. У Навасадах пакладзены роўны і шырокі асфальт. Зараз вялікая выгада ехаць па такой гладкай і роўнай дарозе.

У наступным годзе дарожныя майстры будуць працягваць сваю работу далей у напрамку Нараўкі. (ця)

ФАЛЬКЛОР

Ой ты, яблынько, ты садовая,
ой, рано, рано,
ты садовая.
Чаго в саду ты так довго стоіш,
ой, рано, рано,
так довго стоіш?
— Я в саду стою, гулье попушчу,
ой, рано, рано,
гулье попушчу.
Гулье попушчу, лістком зацвіту,
ой, рано рано,
лістком зацвіту.
Лістком зацвіту — яблушко зрожу,
Ой, рано, рано,
яблушко зрожу.

Ад Ольгі Ляшэўскай, 1921 года нараджэння, і Міхаіла Ляшэўскага, 1916 года нараджэння, вёска Войшкі гм. Юхновец, запісаў 9 лістапада 1977 г. Мікалай Гайдук, нотная транскрыпцыя з магнітафоннай стужкі Людмілы Панько.

Вось дык паслугі!

У Беластоку па вул. Рынак Касцюшкі 20 (насупраць ратушы) ёсць прыватная крама. Вока прыцягвае выстаўка мужчынскіх кашуляў, гальштукаў і „мушак". У вітрыне ёсць яшчэ аб'ява аб тым, што прадпрыемства выконвае паслугі. Заходзім у краму.

— Прашу гальштук. Той цёмна-сіні ў белыя гарошкі.
— Выбірайце.
— Мне такі, як у вітрыне, за 120 злотых.
— З вітрыны не дастану!
— Мне ён падыходзіць.
— З вітрыны не дастану!
— ??

Выходзім з нічым. А ў сваю чаргу хочацца дадаць, што прадаўшчыца з прыватнай крамы павінна як найхутчэй змяніць таблічку аб сваіх паслугах для кліентаў. Найлепш падыходзіла б наступнае: „Паглядзіце і адыдзіце". Яна, пэўна, настолькі ўжо ўзбагацілася, што адзін гальштук — для яе не тавар! Нам цікава ведаць, ці яе падыход да кліентаў уцешыць дырэктара Міжваяводскага аб'яднання прыватнага гандлю і паслуг у Беластоку?

Іван Непаседа

Сыплюць соль

Выпаў снег. І зноў прадпрыемства, якое адказвае за дарогі ў Бельску, замест згартаць снег аўтаплугамі, сыпле на дарогі і тратуары соль. Нішчаца потым машыны, нішчыцца абутак у людзей і дэкаратыўныя дрэўцы, што растуць на вуліцах. Як відаць, зноў бельскае прадпрыемства нічаму не навучылася і па-старому сыпле соль, хоць гэта ўжо нідзе не робяць.

Іван Кірызюк

Разведка ГАСПАДАРНАСЦІ

У безупыннай боязі

Зноў па спінах жыхароў трэцяга пад'езда ў блоку нумар 4 пры вуліцы Манапалёвай у Беластоку заскакалі халодныя мурашкі. Малыя тут жарты. Калі проста на галаву ляціць пару дзесяткаў кілаграмаў засохлага бетону і схавацца няма куды. І гэта ўжо другі раз з грукатам і страшэнным лоскатам са сходаў паляцелі ўніз кускі абарваўшага тынку — плады абыякавага выканання. Шчасце, што ніхто ў той час не праходзіў. Але ці ж гэта гульня ў латарэю? Калі паверыць у словы „да трох разоў штука", дык засталося няшмат. А хадзіць трэба. Не ўлазіць жа вокнамі. І не на тое людзі плацілі грошы, ды чакалі кватэры, каб уласнымі сходамі баяцца хадзіць. Іншая справа, калі будынак прастаяў некалькі дзесяткаў гадоў. Але тут, калі яшчэ і года не прайшло... Дык можа ў будучыні зусім гэтага тынку не класці? Што за розніца, ці будынак адразу ці пазней будзе стаяць у страшным выглядзе?.. Але калі ўжо рабіць, дык рабіць дакладна, а не абы з рук. І каб не наступіў гэты страшны „трэці раз", дык пара прыняцца і паправіць. Не хадзіць жа жыхарам у касках.

М. Шаховіч
Фота аўтара

ПАБУДАВАЛІ СВЯТЛІЦУ

Райск — адна з вялікіх вёсак на Бельшчыне. 144 дамы. Ёсць тут прыгожая мураваная школа, пабудаваныя пры дапамозе вясковых людзей крама і пункт скупкі малака. У вёсцы дзейнічаюць тры арганізацыі: ПАРП, ЗСМП і КГВ. Жыхарам Райска спатрэбілася святліца. Дагэтуль не было дзе збірацца моладзі і старэйшым на вялікія сходы і каб дзе патанцаваць, глядзець спектаклі майстэрскай самадзейнасці.

Таму пачалі задумоўвацца над тым, як пабудаваць святліцу. У пачатку мінулага года стварыўся камітэт пабудовы вясковага дома культуры. Зразумела, грамадскі камітэт. У склад яго былі выбраны: Яўгенія Шумская, Марыя Іванюк (радная ў гміне), Аляксей Матэнька (сакратар мясцовай партарганізацыі), Аляксандр Федарук, Мікалай Семянюк і іншыя. У агульны пачын актыўна ўключыліся таксама нядаўна выбраны солтыс Васіль Дамбровскі, настаўніца Валянціна Мамотка (дырэктар тутэйшай школы і ваяводская радная), Аляксей Шумскі.

Пляц на пабудову святліцы знайшоўся паміж крамай і пунктам скупкі малака. У гэтым вельмі дапамог начальнік існуючай да нядаўна Храбалоўскай гміны. Ён і параіў, каб для гэтай мэты выкарыстаць адзін з будынкаў, якія ліквідуюцца ў Беластоку дзеля новага будаўніцтва.

Яўгенія Шумская і Марыя Іванюк пачалі наведвацца да начальніка ў Храбалы, збіраць добраахвотныя ўзносы па 500 злотых ад паасобных райскіх гаспадароў, шукаць адпаведнага будынка ў Беластоку. З таго, што найбольш падыходзіў, нiяк не ўдалося выселіць засядзелых кватарантаў, хаця ім прапанавалі іншыя кватэры, у новым будаўніцтве. Людзі хадзілі за дапамогай да прэзідэнта горада, да ваяводы і нават да сакратара ваяводскага камітэта партыі. І гэтыя візіты ўрэшце далі пазітыўныя вынікі. Калі прыйшлося разбіраць будынак, тады паехалі дружна мужчыны. Перавезці яго трактарысты філіяла бельскага СКР у Райску. Тады Я. Шумская і М. Іванюк хадзілі і клікалі на работу пры пабудове і ўсё ўпісвалі ў хроніку. Райчане сабралі 108 тысяч злотых з добраахвотных складчын. Апрача таго, выпрацавалі грамадскім чынам каля трохсот тысяч. Вышкалі, між іншым, усе так званыя нефаховыя работы. Дапамагалі нанятым столярам з Плюцічаў. Звезлі ўсе неабходныя будаўнічыя матэрыялы. І будова ішла спорным крокам. Паставілі зруб, пакрылі, абабілі сцены ў сярэдзіне плітой, зрабілі сцэну. Сёлетняй восенню моладзь пасадзіла ля святліцы маладыя дрэўцы. Цяпер у святліцы адбываюцца маладзёжныя танцы, сходы паасобных арганізацый, прыязджае сюды кіно. Што якісьці час памяшканне запаўняецца цяплом і святлом. Пішам гэта таму, што ў святліцы меліся быць акумуляцыйныя печкі на электраэнергію, але, як аказалася — яна патрабуе іншай электраўстаноўкі, так званай сіловай. А печкі яшчэ не пабудаваны.

У той дзень, калі мы наведалі Райск, сустрэлі ў святліцы дырэктара аддзела прадпрыемства „Рух" у Бельску. Ён намераны неўзабаве адкрыць тут клуб прэсы і кніжкі.

Так дружнай сям'ёю жыхары Райска пабудавалі ў сябе прасторную святліцу. Вёска гэтая ўдзельнічае ў конкурсе культурнай актыўнасці сельскага асяроддзя. Неўзабаве ваяводская конкурсная камісія прыедзе ў Райск, каб даць ацэнку вялікага грамадскага заангажавання мясцовых жыхароў для дабра ўсіх. Райск мае чым пахваліцца.

Янка Цялушэцкі

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

Куток практычных ведаў

НА КАРНАВАЛ

Якая сёння мода на карнавал? А такая, што не тое моднае, што якраз моднае, а тое, у чым каму да твару. Калі хто хоча выглядаць цікава, дык трэба прытрымлівацца менавіта гэтага прынцыпу. І няма сэнсу ламаць галаву над нязвыклым фасонам, лепш паставіць перад сабой пытанне: „У чым я буду выглядаць прыгожа?“ Заўсёды трэба памятаць аб тым, што ў культурнай кампаніі чалавек дэманструе не вопратку, а сябе ў адпаведнай вопратцы.

Мода існуе дзеля таго, каб браць з яе толькі па меры патрэбы. Актуальную лінію можна падкрэсліць нейкай дробнай дэталлю, як напрыклад, форма рукава, паясок ці хвальбана пры спадніцы.

Спадніцу і блузку заўсёды лягчэй прыдумаць, чым сукенку, і таму многія жанчыны аддаюць перавагу якраз ім. Акрамя таго, сукенка прыядаецца вельмі хутка, а пры спадніцах можа быць неабмежаваная колькасць адмен. І за кожным разам гэта будзе тое самае, а адначасова нешта зусім іншае, свежае.

Сяброўка

Дарагое Сэрцайка, пішу я да цябе не ў справах кахання, але ў справе вельмі для мяне важнай. У мяне ёсць двое дарослых дзяцей — дачка і сын. Дачка выйшла замуж. Жыць засталіся ў нас. Дачка нарадзіла дзяўчынку. Я не працую, дык памагала дачцы пры малой, а пасля мацярынскага водпуску дачка пайшла на работу, а я ўжо сама апекавалася малой. Дзяўчынку я вельмі люблю, але і яна да мяне вельмі прывязалася. Толькі кажуць, што я яе вельмі распусціла, бо ўсё ёй у мяне можна, усё, чаго захоча, стараюся ёй даць. Але я інакш не магу, шкада мне малой. Ужо ёй тры гады, і нядаўна нарадзіўся хлопчык. Атрымалі яны кватэру, але дзяўчынку пакуль што пакінулі ў нас. Я ім казала, каб дзяўчынка і надалей была ў нас, але дачка ўзяла даўжэйшы водпуск і хоча забраць яе да сябе. Гаворыць, што дзіця павінны выхоўваць бацькі. А я не ўяўляю сабе, як гэта мы без яе астанемся. У мяне ж ёй крыўды няма, яна мне найдаражэйшая за ўсіх.

Анна з Бельска

Анна! Старая гэта праўда, што ўнучкаў кахаюць яшчэ мацней, як сваіх дзяцей. Але, калі ёсць магчымасць, найлепш, калі дзяцей выхоўваюць бацькі. У іх заўсёды большая дысцыпліна. Дзіця ж павінна ведаць, што не ўсё яму можна. І другая, вельмі важная справа. Дзіця прывыкае да таго, хто яго выхоўвае. І калі дзіця ўвесь час з бабкай, яно звязваецца моцна пачуццямі з ёй і бацькі становяцца яму больш далёкімі. А бабка ж з дзедам не вечныя. І бывае, што пасля смерці бабкі такое дзіця адчувае сябе амаль сіратой, бо страціла найбліжэйшую яму асобу, хаця мае бацькоў. І таму ты павінна згадзіцца з дачкой, аддаць унучку, а жывеце ж вы ў адным горадзе, дык можаш часценька ўнучку наведваць.

Сэрцайка

Ці ведаеце, што...

...у Беластоцкім ваяводстве дзейнічае 35 сельскагаспадарчых прадукцыйных спулдзельняў. Пяць з іх арганізавалася ў гэтым годзе.

...на Беласточчыне налічваецца звыш 1 500 спецыялістычных гаспадарак, да 5 000 спецыялізуючыхся і 332 прадукцыйныя калектывы.

...Беластоцкая ваяводская арганізацыя ЗСЛ налічвае звыш 8 000 членаў. У яе радах ёсць 66% сялян, 26% жанчын і 30% асоб ва ўзросце да трыццаці гадоў. Найлепш працуюць гмінныя камітэты ЗСЛ у Васількове, Янаве, Моньках, Гарадзіску, Дзятковіцах, Гайнаўцы і Сакольцы.

(ця)

ПЫТАННЕ: Муж прапіваў увесь заробак і не даваў на ўтрыманне двaіх дзяцей. Некалькі месяцаў назад ён пакінуў жонку і жыве ў іншай жанчыны, а з працы яго выкінулі за п'янства. Ён пазычае грошы дзе толькі можа і смяецца, што гэта ўсё заплаціць жонка, а калі не заплаціць, судовы выканаўца прадасць хатнюю абстаноўку, хоць практычна гэта абстаноўка набыта за грошы, заробленыя жонкай. Паколькі ў іх двое дзяцей, жонка не хоча падаваць у суд на развод. Ці могуць крэдытары патрабаваць ад жонкі, каб плаціла даўгі мужа?

Кансультацыя юрыста

АДКАЗ: Паколькі ўсё, што набыта працай мужа або жонкі ў час супольнага жыцця (незалежна ад таго, ці яны пражываюць разам ці асобна), з'яўляецца па закону супольнай маёмасцю, крэдытары мужа могуць кіраваць экзекуцыю на супольную маёмасць. Аднак, жонка можа звярнуцца ў суд з патрабаваннем абмежаваць або выключыць магчымасць гэткай экзекуцыі, калі даўжніком з'яўляецца толькі муж, пазыка ўзята толькі на яго ўласныя патрэбы, а набыццю маёмасці муж не спрыяў або спрыяў нязначна. Найлепш, аднак, было б, каб жонка звярнулася зараз у суд з патрабаваннем знесці маёмасную супольнасць. Суд можа гэта зрабіць з датай рэгрэсіўнасці, г.зн. ранейшай чым дата рашэння. Пасля адмены судом супольнай маёмасці, маёмасць, якую прыдбае жонка за свой заробак, будзе з'яўляцца выключна яе ўласнасцю.

ВЕР-НЕ ВЕР

Дарагі Астроне! Мне прысніўся такі сон. Нібы я сплю і раптам ударыў гром. Не было чуваць ані грымотаў, ані навальніцы, толькі ўдарыў два разы пярун. Ён ударыў проста ў мяне. Я вельмі спужалася і прачнулася. Напішы, дарагі Астроне, што абазначае мой сон. Я баюся, што азначае ён вялікую небяспеку.

Ірэна з Беласточчыны

Сняцца мне дзіўныя сны. Вось здаецца, што я памерла і ляжу на могілках, закапаная ў магіле, ажно чую, што хтосьці мяне адкопвае, адкрывае труну, а то мой муж і кажа: „Паглядзі на свайго сына, які ён прыгожы“. Я расплюшчваю вочы. З правага боку стаіць муж, з левага святар малiцца...

Аня з Мора

Ірэна з Беласточчыны! Спадзявайся гневу начальства (але на каго ж начальства не гневаецца ў святочны перыяд, калі жанчыны разрываюцца між працаю і хатай?!)

Аня з Мора! Паміралі вы ў сне — значыць, чакае вас здароўе і доўгавечнасць.

Астрон

ФРАНК МАН

Кудэль Блок, моршчачыся ад болю ў параненай руцэ, зноў прыпаў да прыбораў.

Слыхавікі на тарпеданосцах таксама, вядома, не драмалі. А, магчыма, там, наверсе, прыкмецілі на мінуту перыскоп, які з'явіўся. Як бы там ні было, праз мінуту Кудэль трывожна далажыў:

— Шум машыны і вінтоў. Набліжаюцца да нас. Лодку выявілі.

Яшчэ праз мінуту пачалася бомбавая атака. Спачатку шорах, які набліжаўся, затым цяжкі аглушальны ўдар. Матросы ўцягнулі галовы ў плечы. Паднятыя ўверх твары пабялелі. У кутках параненых з „Мемеля“ рвала ад страху. Ханс Шроткамп, пaглядзеўшы на іх, успомніў жаўтаротых хлопчыкаў-рэкрутаў з таверны „Цудоўны брыг“...

Атака скончылася нечакана. Магчыма, там, наверсе, згубілі след. Каб не выявіць сябе, Ханс загадаў выключыць усе маторы. Лодка лягла на грунт. Кудэль Блок далажыў са сваёй апаратнай, што зверху не даносіцца ні гука. Бачыўшыя віды падводнікі сумна пераглянуліся: усё зразумела, тарпедысты застапарылі маторы і чакаюць... З кутка пачуўся ціхі, няўпэўнены голас галоўнага механіка:

— Шроткамп, калі вам трэба, я цалкам у вашым распараджэнні.

Ханс са здзіўленнем агледзеў обер-лейтэнанта.

— У мяне на беразе дзеці, Шроткамп, і стары бацька, — сказаў галоўны механік, які, відаць, зразумеў настрой старшыны. — Не думайце пра мяне дрэнна.

Старшына не паспеў адказаць. Атака аднавілася.

Тарпедысты на ўсялякі выпадак апрацоўвалі ўвесь падазроны раён. Спачатку бомбы рваліся даволі далёка, потым выбухі пачалі набліжацца. І раптам — так нечакана, што матросы не чулі нават звычайнага шораху — лодку ўзрушыў страшэннай сілы ўдар. Карму рэзка занесла ўбок. Задрыжэлі шыбы, патухла святло. Цьмяна мігцелі аварыйныя лямпы. Ханс Шроткамп, ухапіўшыся за перыскоп, закрыў вочы. Канец. Цяпер на дно. Ён пакорліва чакаў наступнай бомбы, якая ўсё закончыць.

Але наступнай ён не дачакаўся... Калі Ханс, нарэшце, адкрыў вочы, першае, што ён убачыў, — апусцелы кут. Афіцэраў там не было. Ён спалохана азірнуўся і ўбачыў, што адзін з матросаў, якія пільнавалі афіцэраў, ляжыць з разбітай галавой і стогне, абліваючыся крывёю. Другі ўпёрся каленам у грудзі палкоўніка, а галоўны механік — так, так, той самы таўсцяк! — цэліцца з аўтамата ў грудзі Ноермеера. Напэўна, фон Хасель і Ноермеер у час выбуху, калі матросы пападалі адзін на аднаго, спрабавалі раззброіць варту і завалодаць аўтаматамі. Калі б не механік, было б позна ўжо.

Калі матрос звязаў, нарэшце, палкоўніка, обер-лейтэнант перадаў яму свой аўтамат і спытаў у Шроткампа, ці можа ён агледзець пашкоджанні. Старшына, не знаходзячы слоў, моўчкі кіўнуў яму.

Бомбавыя атакі аднаўляліся яшчэ чатыры разы, але ўсё абышлося. Ханс Шроткамп перачакаў дзеля асцярожнасці яшчэ гадзіну і толькі тады адважыўся працягваць шлях. Матросы дыхалі праз аварыйныя каліевыя патроны. Паветра заставалася ўсё менш, трэба было спяшацца.

Вечарам яны здаліся эсмінцу — першаму савецкаму караблю, які ім сустрэўся.

Праз чатыры дні перадавая нямецкай абароны на Усходнім фронце была ўсеяна лістоўкамі. Вярхоўнае камандаванне паведамляла, што савецкая падводная лодка патапіла санітарны нямецкі параход „Мемель“. Лістоўкі заклікалі салдат зрабіць адпаведныя вывады і да апошняй кроплі крыві біцца за фюрэра і за перамогу трэцяга рэйха.

Але вечарам таго ж дня дзесяткі нямецкіх матросаў і салдат расказалі сваім таварышам праўду аб „Мемелі“. Іх галасы гучалі з магутных гучнагаварыцеляў, устаноўленых за савецкімі акопамі.

Сярод гэтых галасоў гучаў і голас былога старшыны Ханса Шроткампа.

© PDF: Kamunikat.org 2020
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

ТРЫБУНА чытачоў

Практычны цэнтр

Цэнтр „Практычнай пані“ („Сполэм“) у Супраслі вядзе цырульню і кравецкую майстэрню. У мінулым годзе паслугамі гэтых майстэрняў карысталася 2540 асоб. У параўнанні з 1975 годам — на 540 асоб больш. Да 1 лістапада г.г. — 2450 асоб.

Таксама вялікім поспехам карыстаюцца дзве пазычальні хатніх і спартыўных прылад і бібліятэчны пункт.

„Практычная пані“ ў мінулым годзе наладзіла 129 аглядаў: моды, рацыянальнага харчавання, менш вядомых блюдаў, моды ў прычосках. Адначасова былі арганізаваны даклады аб рацыянальным харчаванні сям'і. Быў і курс правільнага кармлення дзяцей. З гэтых форм скарысталася ў мінулым годзе 1871 асоба. Гэтыя формы дзейнасці вяліся і ў гэтым годзе. Скарысталася з іх 2 тысячы асоб. **(гай)**

Актыўнасць

Асабліва вялікую актыўнасць у Нараўскай гміне праяўляе Таварыства прыяцеляў дзяцей. Тут заангажаваны людзі, сапраўды адданыя кожнаму пакрыўджанаму дзіцяці. Варта падкрэсліць, што таварыства вядзе розныя формы дапамогі. Мінула лета. 459 вучняў карысталася адпачынкам, арганізаваным таварыствам. Адпачынак гэты быў высока ацэнены на апошнім пленуме гміннага праўлення ТПД. Тут ужо нарадзіліся формы адпачынку на зіму. Каля 70 вучняў паедзе ў горад, спартсмены будуць мець гмінны лагер. Большая колькасць вучняў возьме ўдзел у розных мерапрыемствах у школах. ТПД арганізоўвае таксама матэрыяльную дапамогу. Бяднейшым дзецям купляюць вопратку, даюць снеданне і г.д. Таварыства налічвае ў гміне больш 400 членаў. Актыўным дзеячом арганізацыі з'яўляецца Валя Пацэвіч — сапраўдны прыяцель дзяцей. **А. З.**

Не слухаюць распараджэння ваяводы

Ветэранам — членам Збавіду дзяржава дае цяпер многа прывілеяў. Між іншым, у 1976 годзе беластоцкі ваявода выдаў распараджэнне для ўсіх органаў, каб у першую чаргу ўладжвалі іх справы. У распараджэнні № 4/76 беластоцкага ваяводы ад 20.1.1976 г. гаворыцца аб тым, што яны маюць права першымі атрымліваць ад сельскагаспадарчых гурткоў машыны для палявых прац. Але не ўсе кіраўнікі сельскагаспадарчых гурткоў выконваюць гэтае распараджэнне ваяводы. Часта здараецца, што калі збавідовец прыдзе прасіць машыну і паказвае легітымацыю кіраўніку, дык той нават глядзець і слухаць не хоча. А чаму? **Віт**

АДЗІНОКІ АПАНАС

Апанас жыў адзінокі,
Драпаў галаву і бокі,
Да работы не спяшаўся,
Ад дзяўчат здалёк трымаўся.
А прыйшла восень глыбока,
Перастаў ён драпаць бокі,
І куды сам не хаваўся,
Да яго мароз дабраўся.
Што, браточак Апанас,
Дроў на зіму не запас?
Дабяруся я да шкуры,
Можа зменіш ты натуру.
І падумаў Апанас:
Лень, хвароба не для нас.
За работу крыху ўзяўся,
А потым на печ схаваўся.
Печка зімна, не дай божа,
Грып, хвароба мяне зможа.
Што рабіці? Дзе уцякаці?
З малых лет не слухаў маці.
А мароз, сваім парадкам,
Апанаса ціснуў гладка.
Ўзяў сякеру Апанас,
Недалёка лес у нас.
Ой, мароз, ты родны браце,
Трэба лень ўсім выганяці.
Так падумаў Апанас,
Як крыху ўжо дроў запас.

М. Лук'янюк

Дынамічнае развіццё гаспадаркі ў гміне Шудзялава

Гады тры таму назад у Шудзялаўскай гміне было ўсяго тры трактары. Цяпер іх тут 44 і 1 камбайн „Вістуля“. На трактары паўстала такое запатрабаванне! На Шудзялаўскую гміну было прыдзелена 5 трактараў, а заяў на іх людзі падалі аж 30. Таксама расце запатрабаванне на падсобныя машыны, як снопавязалкі, грабельні, капалкі і іншыя. Усё больш высыпаюць людзі на палі мінеральнага ўгнаення. Тры гады назад на гектар сыпалі па 70-80 кілаграмаў, а ў 77 годзе высыпалі ўжо па 130 кг. Гаспадары ўсё больш пераконваюцца, што толькі вялікая доза мінеральнага ўгнаення дае добрыя ўраджаі. **Віт**

Ці зноў паўторыцца?

Штогод пад Каляды і Новы Год многа жыхароў з Крывяціч і навакольных сёл вырубліваюць найпрыгажэйшыя ёлкі ў крывяціцкім гэтак званым Чорным лесе. Так нішчэе гэты лес. Прападаюць найлепшыя дрэўцы.

Варта, каб надлясніцтва ў Орлі выставіла кантрольны нагляд у гэтым лесе, а таксама арганізавала продаж ёлак з вырубкі ў пасадках маладняку.

Іван Кірызюк

Тэхніка для вёскі

Тэхніка ідзе наперад і даходзіць да вёскі. Многія сяляне маюць уласныя трактары і малацільныя агрэгаты. А гэта выгадна для ўсёй вёскі. Бо часта агрэгат з сельгасгуртка дастаецца з вялікім боем. Куды лягчэй дастаць яго ад селяніна.

У Дубічах Царкоўных тры сялянскія трактары. Столькі ж у Тафілаўцах. Тут таксама ёсць два малацільныя агрэгаты. **М. Панфілюк**

Новая кавярня

У канцы лістапада ВСС „Сполэм“ у Бельску адкрыў новую кавярню „Гайдучок“. Яна можа памясціць каля ста асоб. У сярэдзіне кавярня аздоблена металапластыкай. Прыгожа тут і ўтульна.

Для моладзі арганізуюцца дыскатэкі. Кіраўніком з'яўляецца Валянціна Капонава.

Іван Кірызюк

У „Ніве“ ад 20 лістапада Віт нервуецца, што падатковыя квітанцыі, якія выдаюцца сялянам пры ўплаце падатку — замалыя размерам. Праўда, квітанцыя малая, але яна дастаткова вялікая, каб на ёй можна было змясціць рату падатку, дзень, месяц, суму, ну і солтысу падпісацца. Мала таго, большая частка квітанцыі яшчэ не запісана, а „за што плаціць каму і калі“ — на гэта ёсць „наказ платнічы“ — даволі вялікі, каб на ім усё змясцілася, а другая старонка яго цалкам выдрукавана павучэннямі для платніка, дзе ўсё высвятляецца.

Каб не згубілася такая квітанцыя, акуратныя гаспадары, а нават і некаторыя солтысы, прыклейваюць яе да наказу. Квіт пільнуецца наказу, наказ пільнуецца квіта.

Знаючы гойнае марнатраўства паперы ў нашых установах, можна толькі цешыцца, што такая паважаная ўстанова, як фінансавы орган, распачала барацьбу з гэтым марнатраўствам.

У тым жа нумары „Нівы“ „ус“ выражае сваё задавальненне з сустрэчы пенсіянераў — былых прадстаўнікоў паравознага дэпо ў Чаромсе, і непакоіцца, што гэтакія ўрачыстасці бываюць толькі адзін раз у год. „ус“ піша: „Сталы гнуліся ад яды. Плылі песні“, Ну і, вядома, плыла „чыстая на 40 градусаў, хоць гэтага аўтар і не піша, але з практыкі вядома, што без яе не абышлося.

Замнога ў нас розных урачыстасцей і можна было б цешыцца, калі б яны не адбываліся коштам акрэсленай установы, а гэта значыць, коштам дзяржавы. Трэба, каб яны адбываліся на кошт у д з е л ь н і к а ў данай урачыстасці.

Дзед Кастусь

Малады кааператыў

Механічна-электрычныя майстэрні Беластоцкага ЗДЗ (прадпрыемства прафесіянальнага ўдасканальвання) маюць на тэрыторыі ваяводства некалькі сваіх філіялаў. Такі філіял быў створаны і ў Чаромсе ў 1973 годзе.

Галоўнай мэтай чаромхаўскага філіяла ЗДЗ з'яўляецца навучанне маладых прафесіі слёсара-токара, паслуговая дзейнасць для жыхароў гміны і прадукцыйная дзейнасць.

У чаромхаўскіх майстэрнях можна па заказу выканаць кожную працу, зрабіць жалезную браму ці агароджу, адрамантаваць сельскагаспадарчыя машыны і многа іншага. За тры кварталы бягучага года прадпрыемства мела выканаць насельніцтву паслуг на суму 10 млн. зл. План быў перавыкананы. Трэба адзначыць, што працаўнікі чаромхаўскага ЗДЗ — гэта маладыя людзі. Сярэдні ўзрост не перавышае 23-24 гадоў.

У прадукцыйнай дзейнасці чаромхаўскай ЗДЗ вядучае месца займае выкананне мэбліроўкі для плошчаў гульняў, як каруселі, калыханкі і г.д., і прадукцыя шуфляў для смецця на патрэбы ПКП. Трэба адзначыць, што гэтыя шуфлі для смецця выконвае толькі чаромхаўскі філіял ЗДЗ і тавар свой пастаўляе для 11 пунктаў ва ўсёй краіне. План прадукцыі на гэты год прадбачвае 7 мільёнаў 300 тысяч зл. Як вынікае з уступных падлікаў, ужо ў трох кварталах план прадугледжваў суму 6 млн. 300 тысяч зл. Да канца года кіраўніцтва прадпрыемства прадбачвае выканаць яшчэ амаль на 2 млн. 200 тыс. зл. Такім чынам, гадавы план будзе перавыкананы. Гэта заслуга ўсіх працаўнікоў прадпрыемства і яго кіраўніка Валянціна Дэмбчука.

Як на кожным прадпрыемстве, так і ў чаромхаўскім філіяле ЗДЗ ёсць шмат праблем. Аднак галоўнай з'яўляецца недахоп памяшканняў. Аднак тав. В. Дэмбчук аптымістычна глядзіць у будучыню. Вось што гаворыць ён: „Ужо хутка пачнецца разбудова нашых майстэрняў. Дакументацыя пацверджана. Ёсць таксама гатовыя элементы прадукцыйных цэхаў. Тады яшчэ больш павысіцца якасць нашых вырабаў. Добры тавар — гэта наша рэпутацыя. Дагэтуль не атрымалі мы ніводнай рэкламацыі. Будзем і далей намагацца працаваць добрасумленна, без бракаў...“

Ул. Сідарук

25 гадоў прадае малако

Валько Суравец з Сукавіч гміны Шудзялава з'яўляецца найстарэйшым злеўняром малака ў гміне Шудзялава. Ён 20 гадоў прымаў малако ў сваёй вёсцы Сукавічы, а калі акруговая малачарня ў Саколцы паставіла зборную малачарню ў Шудзялаве і не магла знайсці чалавека на злеўняра, тады сакольская малачарня запрапанавала на гэтае месца Валько Сураўца. Доўга ён не згаджаўся быць у Шудзялаве, бо далёка, аж 3 кіламетры трэба было ехаць. Але пасля згадзіўся. Цяпер справа маецца так. Чалавек гэты прымае малако ў злеўні ў Сукавічах у сваім доме і рана-раненька вязе яго ў злеўню ў Шудзялаве. Тут у Шудзялаве прымае малако ад пастаўшчыкаў з Шудзялава. Крыху потым прывозяць малако людзі з бліжэйшых вёсак — з Навінкі, Слойкі і Белага Луга. Гэта ўсё трэба прыняць і разлічыцца, але самае важнае, што Валько Суравец мае ахвоту да працы і патрапіць людзям дагадзіць. На яго працу няма скаргаў.

Віт

Віт. Карэспандэнцыя аб сустрэчы з былымі рэвалюцыянерамі вельмі агульная. Ніводнага прозвішча, факта. Як з дрэннага даклада.

М. Лук'янюк. У вершы „Святкавалі“ няма тэмы: пілі, пілі, пілі... і што?

Каханы. Гэта ваш псеўданім? Вельмі няўдачны. А мо гэтак канчаецца верш? Тады іншая справа. А вершы аб каханні можам змясціць у „Парнасіку“.

Міша Андросюк. Гайнаўскі белліцэй. Вершы нам падабаюцца. Будзем друкаваць.

У АДКАЗ НА НАШУ КРЫТЫКУ

Да публікацыі „ПАСТАЎЦЕ ЗНАК У НАРАЎЦЫ!“, „Ніва“ № 44/1131 ад 30 кастрычніка 1977 года.

Адказвае: NACZELNIK GMINY W NAREWCE.

Naczelnik Gminy w Narewce w odpowiedzi na krytyczną notatkę prasową zamieszczoną w Waszym tygodniku z dnia 30 października 1977 roku (w numerze 44) uprzejmie wyjaśnia, że znak drogowy przy wyjeździe z ulicy 1 Maja na ul. Mickiewicza w Narewce został ustawiony w dniu 18 listopada br. i ponadto ustawiono znaki na skrzyżowaniu trzech ulic przy miejscowej gospodzie „Czar puszczy“.

Urząd Gminy w Narewce otrzymał również wyjaśnienie Dyrekcji Rejonu Dróg Publicznych w Bielsku Podlaskim odnośnie znaków osiedleńczych w następujących kierunkach: Łuki, Eliaszuk i Lewkowa Starego. Wynika z niego, że znaki te zostały zdjęte celem odnowienia i ponownie będą ustawione do dnia 10 XII 1977.

Wz Naczelnika Gminy
B. Siemieniuk
Sekretarz Biura

Да заметкі „І ЛЬЕЦЦА ПА СЦЕНАХ ЗАЛА“, „Ніва“ № 45/1132 ад 6 лістапада 1977 года.

Адказвае: URZĄD MIEJSKI W BIELSKU PODLASKIM.

W odpowiedzi na krytyczną notatkę prasową w sprawie niewłaściwego użytkowania budynku, znajdującego się w Bielsku Podlaskim przy ul. 1 Maja i ul. Kościuszki — Urząd Miejski w Bielsku Podlaskim wyjaśnia co następuje:

Budynek ten stanowi współwłasność Ob. Zofii Waszkiewicz, zamieszkałej w Bielsku Podlaskim przy ul. Warzywnej 14 i Ob. Nadziei Wołosowicz, zam. Bielsk Podlaski, ul. Białostocka 36.

Liga Kobiet jest tylko użytkownikiem.

Obecny stan techniczny budynku faktycznie wymaga remontu pokrycia dachowego, fundamentu, elewacji, stolarki okiennej i drzwiowej.

Urząd Miejski w Bielsku Podlaskim wydał w dniu 10 lutego 1977 roku decyzję nakazującą wykonanie niezbędnego remontu. Ponieważ nie została ona wykonana, zawiadomił on administrację celem przymuszenia.

Z up. Naczelnika Miasta
Inż. Jan Krutelewicz
p.o. Kierownika Referatu

Да заметкі „СТАНЕ ЦІ НЕ СТАНЕ?“, „Ніва“ № 44/1131 ад 30 кастрычніка 1977 года.

Адказвае: PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWEJ KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ W BIAŁYMSTOKU ODDZIAŁ OSOBOWY W BIAŁYMSTOKU.

Odpowiadając na notatkę prasową zamieszczoną w „Niwie“ (nr 44/1131 z dnia 30 X 1977 r.) w sprawie niezabierania podróżnych z przystanku autobusowego Supraśl-Tartak, Oddział Osobowy PKS w Białymstoku informuje, że powyższa sprawa była omówiona na naradzie z kierowcami i konduktorami, którym wytknięto nieprawidłowości i zobowiązano do zabierania podróżnych pod groźbą wyciągnięcia wniosków służbowych. Zapowiedziano również wzmożenie kontroli eksploatacyjnej na przedmiotowym przystanku.

Z uwagi na to, że w notatce nie były podane konkretne dnie i godziny, w których miały miejsce wymienione nieprawidłowości, nie ustalono winnych i nie wyciągnięto wniosków służbowych.

Z-ca Dyrektora d/s Przewozów
Oddziału Osobowego PKS
w Białymstoku
Ryszard Lider

Да заметкі „УТКНУЛІ, ДА ЗЯМЛІ НЕ ДАТКНУЛІ“, „Ніва“ № 29/1116 ад 17 ліпеня 1977 года.

Адказвае: NADLEŚNICTWO WALIŁY.

W odpowiedzi na notatkę prasową z 29/1116 numeru tygodnika „Niwa“ z dnia 17 VII 1977 roku Nadleśnictwo Waliły informuje, że zarzut jest niesłuszny. Nadleśnictwo dokonało szczegółowej kontroli. Według oceny fachowców sadzonki przyjęły się dobrze. Z tego wynika, że technika sadzenia drzewek przez młodzież z Technikum Rolniczego w Różanymstoku nie może budzić zastrzeżeń.

Nadleśniczy Terenowy
mgr inż. Wojciech Wygrałak

Да артыкула „ЗУБ ПАВІНЕН БАЛЕЦЬ ТОЛЬКІ Ў ЛІПЕНІ“, „Ніва“ № 43/1130 ад 23 кастрычніка 1977 года.

Адказвае: ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ PORADNIA STOMATOLOGICZNA W HAJNÓWCE.

W odpowiedzi na notatkę prasową pt. „Ząb powinien boleć tylko w lipcu“ Kierownik Poradni Stomatologicznej Zespołu Opieki Zdrowotnej w Hajnówce wyjaśnia:

W miesiącu sierpniu bieżącego roku w Poradni Stomatologicznej Przychodni Rejonowej nr 2 pracowało dwóch lekarzy stomatologów. Pacjenci z bólem, którzy nie mogli być załatwieni w Rejonie nr 2, byli przyjmowani do dnia 9 VIII 1977 roku w Przychodni Przyzakładowej HPPD, a po tym terminie w Przychodni Rejonowej nr 1 przy ul. Warszawskiej względnie w swoim Ośrodku Zdrowia.

W gminie Narewka od 1 VII 1977 roku czynna była Poradnia Stomatologiczna w Wiejskim Ośrodku Zdrowia w Lewkowie Starym.

Autor notatki nie podał daty zajścia, więc nie możemy ustalić, kto w tym dniu rejestrował pacjentów, ani kto z lekarzy stomatologów pracował w Rejonie nr 2. W związku z tym nie były wyciągnięte konsekwencje służbowe w stosunku do personelu medycznego.

Kierownik
Poradni Stomatologicznej
lek. dent. Helena Sapieszko

„Niwa“ — Tygodnik RSW „Prasa—Książka—Ruch“. Skr. poczt. 149. 15-950 Białystok. TELEFON 2-32-41. Wydawca Przedsiębiorstwo Wydawniczo-Kolportażowe RSW w Białymstoku. PRENUMERATA: Oddziały „Ruchu“, urzędy pocztowe i listonosze. Indeks 36911/36671.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

Гіпнатызёр

Аднойчы мы зайшлі з прыяцелем на лекцыю па гіпнозу. Яе чытаў заезджы гіпнатызёр, а пасля лекцыі дэманстраваў доследы.

А якія доследы... Выйшаў на сцэну нейкі хлапчук, лектар яму і гаворыць: „Падыміце рукі! Прайдзіце па сцэне..." Потым разгіпнатызаваў хлопца і пытаецца: „Памятаеце, што вы рабілі?"

— Не, — адказвае хлопец, — не памятаю...

Зноў выклікае лектар жадаючых.

Ну, я і думаю: мяне ты на гэтым не правядзеш... Дай, думаю, выйду.

Пасадзіў мяне гіпнатызёр насупраць сябе і пачаў усыпляць. Я ў гіпноз не веру, а ўсё роўна страшна стала — ужо надта ён жудасна вачамі сваімі круціў.

Потым гаворыць: „Устаньце!"

Я ўстаў.

— Прайдзіце па сцэне!

Прайшоў.

— Падскочце!

Падскочыў.

Нарэшце гаворыць: „Прачынайцеся!"

А мне што, я і не засынаў зусім.

— Прачнуўся, — кажу.

Лектар ад задавальнення нават рукі пацірае.

— Вы, — гаворыць ён, — не памятаеце нічога, вядома?!

— Дзе там, — абурыўся я, — вельмі нават добра ўсё памятаю. Спачатку ўстаў, потым па сцэне прайшоў, потым падскочыў...

Выкрыў я, адным словам, увесь яго гіпноз. Зала так і пакацілася са смеху. Праўда, гіпнатызёр таксама знаходлівым аказаўся.

— Гэта, — гаворыць, — накладка ад папярэдняга нумара атрымалася. Самаўнушэнне...

Ну, я не стаў, вядома, нічога гаварыць. Няхай як хочуць, так і думаюць... Толькі я ведаю, якое гэта самаўнушэнне. Гіпнатызаваць не ўмее, а туды ж — накладка...

Пасля доследаў, гляджу, прыяцель да мяне праціскаецца.

— Ну, — гаворыць, — і загіпнатызаваў ён цябе!

— Ага, — кажу, — загіпнатызаваў...

А сам усміхаюся.

— Ніколі б не паверыў, — гаворыць прыяцель, — што ты можаш столькі часу хадзіць на руках ды яшчэ і падскокваць...

М. Канаеў

— Прашу цябе, не адыходзь. Каму ж я буду здраджваць?

НІЎКА

Без слоў.

ПЕСНІ ПА ЗАЯЎКАХ

Па просьбе дзяўчат са Спічак змяшчаем песню

GDYBYM...

słowa: Włodzimierz Patuszyński
muzyka: Ryszard Poznakowski
śpiewa Halina Kunicka

Gdybym
wtedy ciebie przeczuwała
jakimś szóstym zmysłem
Tobym
z innym nigdy nie chadzała
cały maj nad Wisłę.
Gdybym
wtedy ciebie przeczuwała
jakimś zmysłem szóstym
Jakże
chłopca mego bym wyśmiała...
A był złotousty!

Złotousty namawianiem
złotousty całowaniem
a tu jeszcze maj!
Kto wieczory zna nad Wisłą,
Ten zrozumie, że w to zmysłom
graj!

Gdybym
wtedy ciebie przeczuwała
właśnie tego lata
Tobym
od tamtego uciekała
choć na koniec świata!
Gdybym
wtedy ciebie przeczuwała
mądrym przeczuwaniem
Toby
nigdy mnie nie omotało
tamto całowanie!

Całowanie — namawianie
że nic złego się nie stanie
a do tego maj!
Kto te maje zna nad Wisłą
ten zrozumie, że w to zmysłom
graj!

Gdybym
wtedy ciebie przeczuwała
jakimś szóstym zmysłem
Tobym
z innym nigdy nie chadzała
w tamten maj nad Wisłą.
Gdyby
ciebie, właśnie wtedy przeczuł
jakiś szósty zmysł...
Ale
był majowy, piękny wieczór...
Ciebie mam na bis!

ГАПКА

— Праўда, у гэтым капялюшыку я памаладзела на дзесяць год?

— А колькі вам год?

— У капялюшыку ці без яго?

КОНСКІ МАЙСТАР

Гарадскі вучань-першакласнік прыехаў у вёску. Вечарам ён гаворыць бабулі:

— Я бачыў дзядзьку, які рамантуе каня!

— Не можа быць... Ты нешта выдумаў.

— Не! Не выдумаў. Я бачыў, як ён ля кузні падбіваў яму ногі.

...Спяваць не ўмеў, але навучыўся падпяваць.

НА ШЫРОКІМ СВЕЦЕ

На вакзале ў Рыме старая сялянка падыходзіць да касы і пытае, колькі каштуе білет да Палерма.

— Дзесяць тысяч лір, сіньёра.

Старая адварочваецца ад сваёй спадарожніцы і кажа:

— Давядзецца, відаць, купіць. Я ўжо пытала ва ўсіх касах, і ўсюды цана ў іх аднолькавая. Дамовіліся, напэўна...

*

Гутараць два італьянцы:

— Калі я жаніўся, ні ў мяне, ні ў маёй жонкі не было нічога. Нават на вяселле давялося пазычыць.

— А цяпер?

— Цяпер у нас пяцёра дзяцей!

*

— Трыста дзінараў за папугая? Дык вы што, смяецеся? За папугая, які нават не размаўляе!

— Так, мадам, але затое ён многа думае!

КРЫХУ АРЫФМЕТЫКІ

Кастусь зрабіў нядаўна цікавы падлік. Аказалася, што выпітымі ім за мінулыя гады спіртна-гарэлачнымі выпарамі можна заспіртаваць на доўгае захаванне трох дыназаўраў і пяць шаблезубых тыграў або двух кітоў — фінвалаў.

ПРЫЧЫНА

Перад пачаткам сеанса ў кінатэатры адзін задрыпанец пытае ў свайго суседа:

— Чаму гэта гледачоў мала?

— Прычына простая, — тлумачыць той, — да шаснаццаці год глядзець фільм нельга, а пасля шаснаццаці — ужо не цікава.

ГУМАР З ...

ПРА ГЕНЕРАЛА І КАЦЯРЫНУ

Адзін генерал так дагадзіў царыцы Кацярыне, што яна не ведала, як яго ўзнагародзіць. Вось яна і кажа:

— Падарую я табе зямлю. Сядай на каня і едзь; колькі аб'едзеш за дзень, столькі і тваёй...

Сеў ён на каня і давай гнаць яго з усёй сілы, пакуль конь са стомы здох. Як конь здох, ён давай пешкі бегчы. Пакуль бег, датуль бег, а потым упаў непрытомны і лезе ракам. Нарэшце лёг, яшчэ і рукі працягнуў ды кажа, уміраючы:

— Аж во пакуль мая зямля! — і памёр.

Без слоў.

Пра апошнюю рыбку

(АМАЛЬ ПА ПУШКІНУ)

Жыў стары са сваёй старою,
Дзе даўней вадзіліся чэрці.
Займаўся стары браканьерствам,
А старая саліла рыбу.
Вось закінуў стары свой невад,
Прыйшоў невад з бліскучымі карпамі.
Тут падплыў Ёрш калючы ды кажа:
— Што ж ты робіш, дзядок неразумны?
Ці ж на тое разводзілі карпаў,
Каб ты возера ўраз апустошыў?
Адказаў браканьер яму злосна:
— Не твая гэта справа, маляўка,
Лепш маўчы, бы ады ў рот набраўшы,
А не то сам у юшку трапіш.
Нагрузіў стары карпамі вёдры
Так, што ледзь даваламак дахаты.
Сустракае яго старая,
Рыбу добрую вельмі хваліць.
— Толькі ўсё ж малавата, — кажа. —
Ты б закінуў яшчэ разочак...
Адказаў ёй стары на гэта:
— Задаволю тваё жаданне.
Хутка высыпаў рыбу у ночвы,
Вёдры ў рукі — і зноў на лоўлю.
Зноў закінуў свой часты невад —
Прыйшоў невад амаль што поўны
Нерастовых чырвонапёрак.
Ёрш калючы падплыў ды кажа:
— Не губі ты чырвонапёрак,
Адпусці хоць адну на волю.
Браканьер агрызнуўся злосна:
— Не муці мне вады, маляўка,
Лепш на самае дно схавайся,
Калі хочаш жывым застацца.
Каля пуда чырвонапёрак
Прывалок браканьер дахаты.
Зноў сустрэла яго старая,
Абняла і пацалавала,
І сказала:
— Дзядок мой любы,
Ты схадзіў бы яшчэ па рыбку...
І на гэта стары згадзіўся.
Ён на возера зноў падаўся
Па рыбацкае шчасце новае,
Зноў закінуў свой часты невад, —
Прыйшоў невад амаль пусцюткі,
Хоць бы карп ці чырвонапёрка.
Толькі трапіўся Ёрш калючы.
Ён звярнуўся да браканьера:
— Ох, спазнаеш, хапуга, гора.
Адальюцца табе нашы слёзы.
— Цыц, маляўка, —
стары прыкрыкнуў.
У вядро злосна рыбку кінуў
І пашпарыў хуткай дахаты.
Адчыніў ён у хату дзверы —
Аб падлогу вядзерца бразнула:
За сталом прадстаўнік рыбнагляду
Акт складае на браканьера.
А старая галосіць над ночвамі,
Шчодра рыбку слязою соліць.

Цімох Дзераза

Курёзы

ТЭЛЕВЕЖА ЗАСЛАНІЛА КНЯЗЮ СВЕТ

Вясной мінулага года ў Брусэлі была збудавана тэлевізійная вежа. Жыхары горада захапляюцца не столькі яе прыгажосцю, колькі тым, што яна прынесла ў кватэры блакітны экран, які дазваляе проста ў сваім дамашнім крэсле вандраваць па свеце. Незадаволеным застаўся гэтым збудаваннем адзін-адзіны чалавек — брат караля князь Альберт. Вежа засланіла яму свет. І не таму, што яна надта вялікая. Яе вышыня ўсяго 60 метраў. У параўнанні з сучаснымі будынкамі гэта не такая ўжо і вышыня. Але вежа знаходзіцца на адлегласці 300 метраў ад палаца князя. А гэтую вежу наведваюць усялякія турысты. І князю Альберту прыйшло на думку, што яны скіроўваюць свае біноклі не на навакольную мясцовасць, а на вокны пакояў яго жонкі княгіні Паоло. Сапраўды, хітры народ гэтыя турысты. Прыязджаюць з замежных краін дзеля таго, каб былцам бы азнаёміцца з мясцовай культурай, помнікамі старажытнасці, а на самай справе дзеля таго, каб узлезці на вежу і вылупіць вочы на княгіню.

Зыходзячы з гэтых меркаванняў, князь Альберт рашуча патрабаваў разбурыць, зруйнаваць вежу.

Спрэчка князя з жыхарамі горада ідзе пакуль што з пераменным, як кажуць, поспехам. У яго ёсць улада і сіла, а ў жыхароў горада толькі адзін аргумент: відаць князю Альберту больш няма чым заняць сваю галаву.

Міжнэ НАМІ

Пісаць ананімкі — марная справа: ні папулярнасці, ні ганарару.

© PDF: Kamunikat.org 2020 · © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020